

Κόσμος

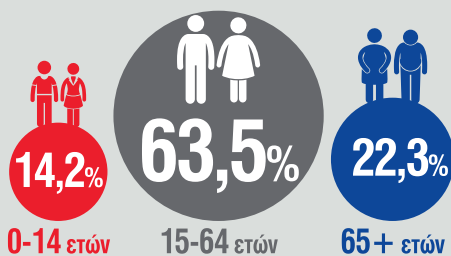
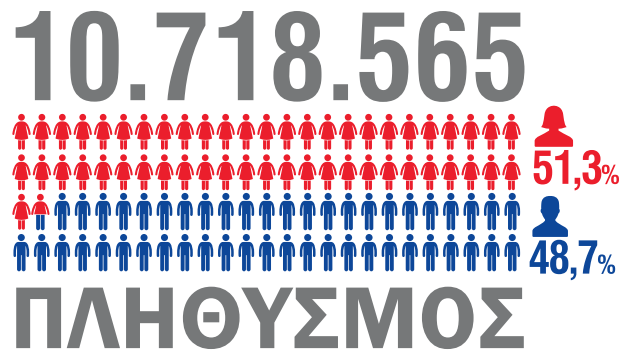
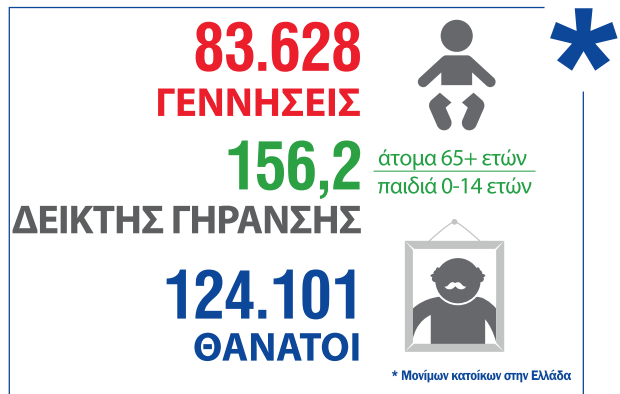
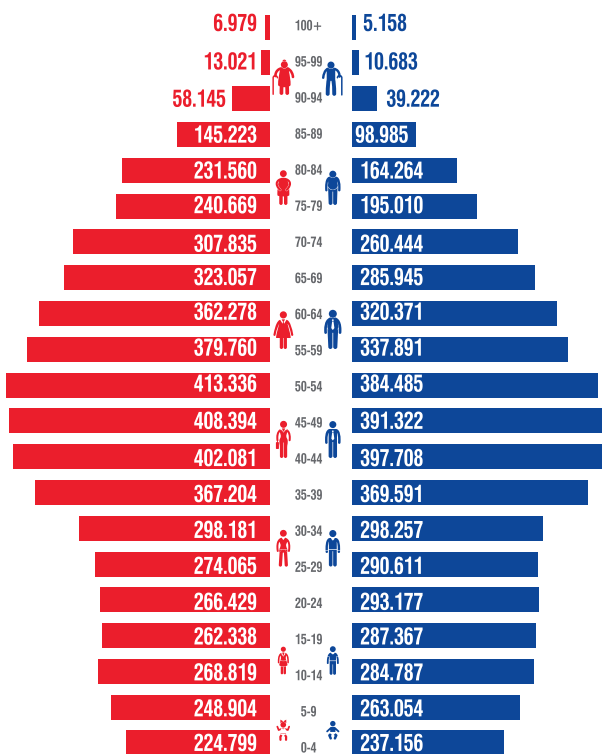
των πολυτέκνων

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Τακ. Γραφείο
ΚΕΜΠ ΑΘ
Αριθμός Άδειας
3793

Έτος ΙΒ' • Περίοδος 2η • αριθ. φύλλου 74 • Α' εξάμηνο 2021 • Κωδικός 01-554

ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 1.1.2020 ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ, 2019

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή / 30 Δεκεμβρίου 2020

#GreekDataMatter

90 ΧΡΟΝΙΑ

ΑΣΠΕ κοινωνικής προσφοράς
στους πολύτεκνους και στην οικογένεια

Ο Κόσμος των πολυτέκνων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η Ελλάδα 200 χρόνια μετά.....	771
Οι πολύτεκνοι αναμένουν ακόμη. Ερωτάται η κυβέρνηση: για πόσο ακόμη;	773
Η ΟΚΕ επί του «Εθνικού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας - Στρατηγικές Κατευθύνσεις».....	774
Αρχαιρεσίες Συλλόγων.....	776
Παγκόσμια ημέρα ποίησης. Οι ποιητές για την ποίηση.	777
Τηλεκπαίδευση: Τις πολύτεκνες οικογένειες δεν τις σκέφτηκε κανείς; Κραυγή αγωνίας.....	783
Για την Ευρωπαϊκή ημέρα ασφαλούς πρόσβασης στο διαδίκτυο.....	784
Το Πάσχα ως «πέρασμα» σε προχριστιανικούς λαούς	785
Μέτρα για τη διασφάλιση του επιπέδου διαβίωσης των παιδιών: Ημερίδα της Γερμανικής Ομοσπονδίας Οικογενειακών Οργανώσεων	787
Επιδόματα ΟΠΕΚΑ: Αυξάνονται οι δικαιούχοι.....	791
Από τις δραστηριότητες της ΑΣΠΕ	792

ΕΞΑΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ
ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
(Α.Σ.Π.Ε.)

Έτος ΙΒ', Περίοδος 2^η, αριθ. Φύλλου 74
Α' εξάμηνο 2021
Κωδικός 01-5546

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Α.Σ.Π.Ε.

Εκδότης:

Βασίλειος Θεοδοκάτος

Διευθυντής - Υπεύθυνος:

Δημήτριος Σταμούλης

ΓΡΑΦΕΙΑ

Πλατεία Ελευθερίας 22, 105 53, Αθήνα
Τηλέφωνα: 210 32 43 408 - 210 32 32 513
Fax: 210 32 55 363
www.aspe.org.gr, info@aspe.org.gr

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

10 ευρώ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ-ΕΚΤΥΠΩΣΗ

Ευθύμιος Σανιδάς • Τηλ.: 210 94 14 233

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΤΗΣ Α.Σ.Π.Ε

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βασίλειος Θεοδοκάτος

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δήμητρα-Ινές Αγγελή

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ:

Λεωνίδα Μαργαρίτης,

Νικόλαος Φωτόπουλος,

Δημήτριος Σταμούλης

Θωμάς Γιαννιώτης

ΤΑΜΙΑΣ:

ΑΝΑΠΛ.ΓΕΝ. ΓΡΑΜ.:

Γεώργιος Πιερράκος

ΑΝΑΠΛ. ΤΑΜΙΑΣ:

Ευδοξία Σαρμίνη

ΕΦΟΡΟΣ:

Γεώργιος Τσακαλίδης

ΜΕΛΗ:

Κωνσταντίνος Γκρίζης,

Λάμπρος Δαβιώτης,

Κυριάκος Ιωαννίδης,

Άννα Κυριαζοπούλου,

Ιφιγένεια Κυριάκου,

Δημήτριος Λειψιάκης,

Αναστασία Μανωλοπούλου,

Κωνσταντίνος Μπεκρής,

Ευάγγελος Παπαμιχαήλ,

Γεώργιος Παρασύρης,

Σουλτάνα Πράπα,

Νικόλαος Σμολοκτός,

Ουρανία Σούφλα.

Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν
τις απόψεις των συντακτών τους

Η ΕΛΛΑΔΑ 200 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ

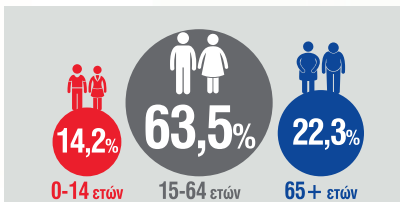
Του Βασίλη Θεοδοκάτου

Επιτίμου Δικηγόρου - Προέδρου της Ανωτάτης Συνομοσπονδίας Πολυτέκνων Ελλάδος

Εφέτος το 2021 συμπληρώνονται 200 χρόνια από τη μεγάλη Ελληνική Επανάσταση, την Εθνεγερσία του 1821. Είναι βέβαιον ότι θα υπάρξουν εορτασμοί. Όσοι, όμως, εορτασμοί γίνονται πρέπει να δώσουν στους νέους κυρίως το πνεύμα και την αγωνιστική διάθεση, που επεκράτησε τότε και έτσι δόθηκε ο αγώνας εκείνος, που δεν έχει προηγούμενο στην ιστορία. Τότε υπήρχαν νέοι για να δώσουν τον αγώνα και δεν επικρατούσε στην οικογένεια η σημερινή νοοτροπία του ενός ή, κατά λάθος, δύο παιδιών. Εάν υπήρχε αυτή η νοοτροπία τότε είναι απολύτως βέβαιον ότι θα είμαστε ακόμη υπό τον οθωμανικό ζυγό.

Η οικογένεια τότε πράγματι αποτελούσε «το θεμέλιο της συντήρησης και προαγωγής του Έθνους, καθώς και ο γάμος και η μητρότητα», όπως αναγράφει και το άρθρο 21 του σημερινού Συντάγματος. Βέβαια αυτή η αναγραφή είναι ουσιαστικά γράμμα κενό, γιατί σήμερα για την οικογένεια, μπορεί μεν να αναφέρει τα παραπάνω η διάταξη, πλην όμως στην πράξη ουδέν απολύτως μέτρο λαμβάνεται.

Βέβαια ουδεμία απολύτως μέριμνα λαμβάνεται και για τις πολύτεκνες οικογένειες, παρά το γεγονός ότι η ίδια συνταγματική διάταξη αναφέρει ότι δικαιούνται της ειδικής φροντίδας του κράτους! Η διαφορά μεταξύ των θανάτων και των γεννήσεων εξακολουθεί να δείχνει υπεροχή των θανάτων πάνω από 40.000 και για το 2020. Είναι άμεση ανάγκη ανατροπής αυτής της εφιαλτικής καταστάσεως.

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή / 30 Δεκεμβρίου 2020

Η Κυβέρνηση στις προεκλογικές εξαγγελίες της, αλλά και στις προγραμ-

ματικές δηλώσεις της, είχε αναφερθεί και στο δημογραφικό. Είναι γνωστόν ότι η Κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Μητσotάκη με το άρθρο 63 του Ν. 1892/1990 θέσπισε τη χορήγηση του επιδόματος του τρίτου παιδιού και του επιδόματος και της σύνταξης της πολύτεκνης μητέρας, χωρίς βεβαίως εισοδηματικά κριτήρια. Ήταν το μεγαλύτερο και γενναιότερο δημογραφικό μέτρο που είχε ληφθεί μέχρι τότε.

Στη συνέχεια το 1997 η Κυβέρνηση Σημίτη έθεσε εισοδηματικά όρια για τη χορήγησή τους, ως εάν η Πολιτεία να θέλει παιδιά μόνον από τους οικονομικώς αδυνάτους!! Ακολούθως, όμως, το ΣτΕ με την 1095/2001 απόφασή του (και πλήθος άλλων που ακολούθησαν) ακύρωσε τη σχετική Υπουργική απόφαση και καταργήθηκαν τα εισοδηματικά κριτήρια.

Διέλαβε η απόφαση του ΣτΕ τα εξής βαρυσήμαντα: Η διάταξη του άρθρου 21 παρ. 2 του Συντάγματος με την οποία ορίζεται ότι: «Πολύτεκνες οικογένειες... δικαιούνται της ειδικής φροντίδας του κράτους», αποσκοπεί στην αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος της χώρας και παρέχεται με αυτή κατ' αρχήν μεν υπόδειξη προς τον κοινό νομοθέτη για τη λήψη των καταλλήλων μέτρων φροντίδας υπέρ των πολύτεκνων οικογενειών, εξυπακούεται, όμως, ταυτοχρόνως, στοιχειώ-

δης απαγορευτικός κανόνας, δεσμευτικός για τον κοινό νομοθέτη, συμφώνως προς τον οποίο δεν είναι συνταγματικά ανεκτός ο περιορισμός ή η υποβάθμιση της παρεχομένης στους πολύτεκνους ειδικής φροντίδας, άνευ αποχρώντος λόγου, στα πλαίσια της αυτής σχέσεως. Εν όψει δε, της αδιαστίκτου διατυπώσεως της εν λόγω συνταγματικής διατάξεως, αλλά και του προαναφερθέντος σκοπού της, η εξυπηρέτηση του οποίου συνιστά και λόγο γενικωτέρου δημοσίου συμφέροντος, δεν είναι επίσης συνταγματικώς ανεκτές ρυθμίσεις με τις οποίες ορισμένες πολύτεκνες οικογένειες εξαιρούνται της ανωτέρω ειδικής κρατικής φροντίδας, αφού έτσι αναιρείται, ως προς αυτές, η αδιαστίκτως υπέρ των πολύτεκνων οικογενειών επιβαλλομένη από το Σύνταγμα ειδική φροντίδα του Κράτους. Η θέσπιση δε, ειδικότερα, τέτοιων εξαιρέσεων με κριτήρια, αναγόμενα στο εισόδημα των πολύτεκνων οικογενειών, δεν είναι συνταγματικώς επιτρεπτή, εν όψει και του ότι ο συνταγματικός νομοθέτης, θεσπίζοντας την υπέρ αυτών ειδική κρατική φροντίδα, δεν απέβλεψε στην ενίσχυση αυτών ως κατηγορίας οικονομικώς αδυνάτων ή αναξιοπαθούντων προσώπων, οι δε προβλεπόμενες από το άρθρο 63 του Ν. 1892/90 παροχές αποτελούν, λόγω του καθολικού τους χαρακτήρα και της φύσεώς τους ως χρηματικών παροχών, ▶

μέτρα με τα οποία, κατ' εξοχήν, πραγματώνεται η κατ' άρθρο 21 παρ. 2 του Συντάγματος ειδική κρατική φροντίδα υπέρ των πολυτέκνων οικογενειών».

Μετά από όλα τα παραπάνω, η Κυβέρνηση αντί να λάβει συγκεκριμένα μέτρα, τα οποία θα δίνουν τη δυνατότητα στα νέα ζευγάρια ν' αποκτήσουν τα παιδιά που επιθυμούν, ουδόλως ασχολείται με το μέγα θέμα. Προφανώς αναμένει **«ιδείν το τέλος»**.

Ο Πρωθυπουργός έλαβε μια σημαντική μεν απόφαση για τη δημιουργία θέσεως Υφυπουργού Δημογραφίας και Οικογένειας, για πρώτη φορά στη μεταπολιτευτική ιστορία της Ελλάδος, αλλά μένει να αποδειχθεί στην πράξη η επιτυχία του εγχειρήματος και η ύπαρξη πολιτικής βούλησης για επαναφορά των μέτρων δημογραφικής πολιτικής που έφερε αύξηση των γεννήσεων στην Ελλάδα από τη δεκαετία 1999-2009, την οποία ΟΛΟΙ ξεχνούν, όταν λένε ότι γεννήσεις στην Ελλάδα μειώνονται συνεχώς τα τελευταία 50 έτη. Γιατί άραγε; Επειδή υπήρχαν γενναία μέτρα στήριξης των πολυτέκνων; **Γιατί δεν εξαγγέλουν άμεσα Εθνικό Σχέδιο στήριξης των πολυτέκνων οικογενειών;**

Το προέκον είναι η επιβίωση του Έθνους και η επιβίωση υπάρχει με την ύπαρξη μωρών και νεανικού πληθυσμού και όχι μόνον ηλικιωμένων.

Η οικογένεια στα χρόνια της Εθνεγερσίας του 1821 ήταν εκείνη που τροφοδοτούσε την Επανάσταση με τους αγωνιστές και μάλιστα η οικογένεια με τα πολλά παιδιά, η πολύτεκνη οικογένεια. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι Τούρκοι προσπαθούσαν ν' αφανί-

σουν τους Έλληνες – τους ραγιάδες – με τις σφαγές, τις λεπλασίες, τους βιασμούς, τους κατατρεγμούς κ.λπ. Το Έθνος, όμως ανθίστατο και οι Ελληνίδες μητέρες έφερναν στον κόσμο καινούργια βλαστάρια.

Μπορεί οι Έλληνες να υπέφεραν τα πάνδεινα από τους τυρράνους Τούρκους, να ζούσαν μέσα στη φτώχεια, αλλά, όπως έλεγε, ο αρχηγός της Εθνικής Επανάστασης ο θρυλικός Γέρος του Μοριά ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης: «οι καλύβες ήταν γεμάτες παιδιά». Ο ίδιος ο αρχηγός καθώρισε και τον σκοπό του αγώνα: «*υπέρ πίστεως και πατρίδος*».

Όταν οι Τούρκοι είχαν συλλάβει τον πατέρα του θρυλικού ήρωα Νικητάρη του τουρκοφάγου, ο Γέρο-Σταματέλος ζήτησε να φονεύσουν αυτόν και να σωθεί ο μικρός Ιωάννης. Οι Τούρκοι δεν το δέχθηκαν και τον αποκεφάλισαν μπροστά στα μάτια του παιδιού του. Όταν ήλθε η ώρα του μικρού, του πρότειναν ν' αλλαξοπιστήσει, για να γλυτώσει τη ζωή του. Όμως αυτός με τόλμη και φρόνηση ώριμου ανθρώπου τους απάντησε: «*Θα πάω εκεί που πήγε και ο πατέρας μου. Δεν αρνούμαι την πίστη μου*».

Οι γυναίκες, σύζυγοι, μητέρες έπαιξαν επίσης σπουδαίο ρόλο. Ένα χαρακτηριστικό του αγώνα της Εθνεγερσίας είναι το πνεύμα της ομόνοιας και της θυσίας, που επικρατούσε και στις συζύγους των αγωνιστών. Το αξιόλογο γεγονός, μνημονεύει ο Σπύρος Μελάς στο έργο του «Ο ΓΕΡΟΣ ΤΟΥ ΜΟΡΙΑ» (σελ. 428), αναφερόμενος στα γεγονότα πριν την καταστροφή του Δράμαλη αναγράφει: «Ο Κολοκοτρώνης

πίσω, στα νερά του Αχλαδόκαμπου συγκεντρώνει δυνάμεις.... Ο ενθουσιασμός είναι τώρα τόσος, που οι γυναίκες τρέχουν στη στιγμή με φορτώματα και μ' όλους τους άντρες του χωριού, αρματωμένους, μπροστά:

- *Να τους άνδρες μας -λένε στον Κολοκοτρώνη. Να τους πάρεις στον πόλεμο. Κι' αν δεν είναι παλικάρια, να βγάλουν τ' άρματα να τα φορέσουμ' εμείς, τέτοιους άντρες δεν τους θέλουμ'!*

Ο αρχηγός και ο Παπαφλέσσας γέλασαν, τις ευχαρίστησαν, κράτησαν τους άντρες και τις έστειλαν στα σπίτια τους...».

Αυτή ήταν η οικογένεια στην Εθνεγερσία. Έτσι σπκώθηκε και έμεινε όρθια η επανάσταση του 1821, η οποία οδήγησε στην γέννηση του νεώτερου Ελληνικού κράτους.

200 χρόνια μετά, ατομισμός, αποστασία από τις αρχές και τις παραδόσεις με τις οποίες μεγαλούργησε το έθνος των Ελλήνων, ώστε να μπορεί να ζει σήμερα ελεύθερο, ισοπέδωση αξιών, έλλειψη οράματος, ... Η επέτειος των 200 ετών ας σημάνει την επανεμφάνιση όλων εκείνων των αρετών που επανέφεραν τους Έλληνες και την Ελλάδα στο προσκήνιο της ιστορίας.

20 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ: ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣΗΣ

ΟΙ ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΙ ΑΝΑΜΕΝΟΥΝ ΑΚΟΜΗ. ΕΡΩΤΑΤΑΙ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ: ΓΙΑ ΠΟΣΟ ΑΚΟΜΗ;

Η παγκόσμια ημέρα κοινωνικής δικαιοσύνης καθιερώθηκε από τον ΟΗΕ στο πλαίσιο αναγνώρισης της ανάγκης για εξάλειψη των κοινωνικών ανισοτήτων ανάμεσα σε κοινωνικές ομάδες, ανισότητες οι οποίες απειλούν με διάρρηξη τον κοινωνικό ιστό.

«Τίποτα δεν είναι πιο άνισο από την ίση μεταχείριση των ανίσων» είπε ο Αριστοτέλης και αυτό ισχύει σε μεγάλο βαθμό για τον τρόπο που ακόμη και σήμερα αντιμετωπίζει το Κράτος τις πολύτεκνες οικογένειες, παρά τα μερικά, λίγα, βήματα που έχουν γίνει από αυτή την Κυβέρνηση προς τη σωστή κατεύθυνση.

Οι εκκρεμότητες όμως ακόμη μεγάλες προκειμένου το Κράτος να μπορεί να επικαλείται ότι μεταχειρίζεται τους πολύτεκνους με όρους κοινωνικής δικαιοσύνης, παρά τη ρητή κατεύθυνση που δίνει το Σύνταγμα για τις υποχρεώσεις του Κράτους προς τις πολύτεκνες οικογένειες.

Οι πολύτεκνες οικογένειες, που καλοπροαίρετα ανταποκρίθηκαν στα δημογραφικά μέτρα των δεκαετιών 1990 και 2000, προσέφεραν μεγάλο αριθμό παιδιών στην Ελλάδα και για το λόγο αυτό οι γεννήσεις αυξήθηκαν από το 1999 ως το 2009, για πρώτη φορά από το 1976. Στη συνέχεια όμως, οι Κυβερνήσεις από το 2009 ως το 2019 κατάργησαν σταδιακά το σύνολο σχεδόν των μέτρων στήριξης των πολυτέκνων οικογενειών, τιμωρώντας τους πολύτεκνους με τραγική υποβάθμιση του βιωτικού τους επιπέδου, λες και έφταιγαν οι πολύτεκνοι για τη δημοσιονομική κρίση στην χώρα! Όταν άλλες χώρες, όπως η Ιρλανδία, κι αυτές με μνημόνια, δεν δέχθηκαν να συζητήσουν περικοπές στην οικογενειακή τους πολιτική, και συνεχίζουν να ηγούνται δημογραφικά στην Ευρώπη, με νεανικό πληθυσμό και υψηλότερους ρυθμούς γεννητικότητας.

20 FEBRUARY

WORLD DAY OF
SOCIAL JUSTICE

Στην Ελλάδα, οι πολύτεκνοι:

- ▶ Δεν έχουν δει ακόμη ένα Εθνικό σχέδιο στήριξής τους, όπως έκανε η Κυβέρνηση για άλλες κοινωνικές ομάδες (αναπήρους και Ρομά),
- ▶ Φορολογούνται ακόμη για εισοδήματα που είναι κάτω από τα όρια της φτώχειας, όπως τα ορίζει η ΕΛ. ΣΤΑΤ.
- ▶ Βλέπουν το Κράτος να μην τηρεί εν ισχύ νόμους υπέρ τους, όπως η στεγαστική συνδρομή για οικογένειες με επτά (7) ή περισσότερα παιδιά,
- ▶ Αναμένουν ακόμη να επανέλθει το καθεστώς των ελεύθερων μετεγγραφών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση που ίσχυε επί 30 έτη χωρίς κανένα πρόβλημα στα Πανεπιστήμια,
- ▶ Πληρώνουν υπέρογκα, για το εισόδημά τους, ποσά φορολογίας (ΕΝΦΙΑ, τέλη αυτοκινήτων, κ.λπ) επειδή έτυχε να έχουν ένα μεγάλο σπίτι ή/και ένα μεγάλο αυτοκίνητο, τα οποία έχουν ανάγκη λόγω του πλήθους των παιδιών τους.
- ▶ Δεν λαμβάνουν το πολυτεκνικό επίδομα, το οποίο, όταν ίσχυε, δεν ήταν τίποτα περισσότερο από μια επιστροφή του ΦΠΑ που καταβάλλουν οι πολύτεκνοι για τις αυξημένες καταναλωτικές τους δαπάνες, οι οποίες όμως κινούν την οικονομία.
- ▶ Αναμένουν ακόμη να ενταχθούν στο Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο ρεύματος, όπως ίσχυε τόσα χρόνια, καθώς οι πολύτεκνοι είναι προφανώς οι μεγα-

λύτεροι οικιακοί καταναλωτές.

Επειδή φέτος ο ΟΗΕ αποφάσισε να αφιερώσει τη φετινή παγκόσμια ημέρα στην κοινωνική δικαιοσύνη στην εποχή της ψηφιακής οικονομίας ("A Call for Social Justice in the Digital Economy") σημειώνουμε ότι η ΑΣΠΕ έχει ζητήσει από το Νοέμβριο του 2020 την αξιοποίηση Ευρωπαϊκών πηγών χρηματοδότησης προκειμένου όλες οι οικογένειες των πολυτέκνων να τύχουν του απαραίτητου εξοπλισμού πληροφορικής και δωρεάν τηλεπικοινωνιακών συνδέσεων για να διευκολυνθούν οι πολύ αυξημένες ανάγκες των πολυτέκνων σε τηλεργασία και τηλεεκπαίδευση.

Είναι ευκαιρία, σήμερα, ανήμερα της παγκόσμιας ημέρας κοινωνικής δικαιοσύνης, ο Πρωθυπουργός (που προέρχεται από πολυτεκνη οικογένεια και πρόσφατα έλαβε μια ιστορική απόφαση να ιδρύσει Υφυπουργείο Δημογραφίας και Οικογένειας), να εξαγγείλει Εθνικό Σχέδιο στήριξης των πολυτέκνων για να αρθούν επιτέλους οι προϋποθέσεις δημιουργίας κοινωνικών αποκλεισμών για τους πολυτέκνους.

Η παγκόσμια ημέρα κοινωνικής δικαιοσύνης είναι μια σπουδαία ευκαιρία που δεν πρέπει να χαθεί για τις πολύπαθες πολυτεκνες οικογένειες της χώρας! Αναμένουμε...

Η ΟΚΕ ΕΠΙ ΤΟΥ «ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ - Στρατηγικές Κατευθύνσεις»

Αντί προλόγου

Ο αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών κύριος Θεόδωρος Σκυλακάκης απέστειλε στην Ο.Κ.Ε. προς γνωμοδότηση το «ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ-Στρατηγικές Κατευθύνσεις». Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε., με την 727η Συνεδρίασή της στις 23-11-2020 αποφάσισε να γνωμοδοτήσει επί του παραπάνω θέματος και συνέστησε Επιτροπή Εργασίας, αποτελούμενη από τους κ.κ. Γιώργο Αμβράζη, Παύλο Πολιτάκη, Φώτη Κολεβέντη, Γιάννη Πούγκο, Γιώργο Γωνιωτάκη και Πέτρο Φιλίππου. Ως Πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο κ. Γιώργος Γωνιωτάκης. Στην Επιτροπή μετείχαν ως εμπειρογνώμονες οι κ.κ. Γαβριήλ Αμίτσης, Καθηγητής – Διευθυντής Ερευνητικού Εργαστηρίου Κοινωνικής Διοίκησης του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Γιάννος Μητσός, Senior Advisor ΣΕΒ και Μιχάλης Σμύρης. Από πλευράς Ο.Κ.Ε. συμμετείχε και είχε τον επιστημονικό συντονισμό η Δρ. Αφροδίτη Μακρυγιάννη, επιστημονική συνεργάτης της Ο.Κ.Ε.

Σημείωση του περιοδικού: Ακολουθούν ορισμένα σημαντικά αποσπάσματα, το πλήρες κείμενο είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο της ΟΚΕ (www.oke.gr) στην περιοχή Γνώμες. Το κείμενο έχει εγκριθεί από την Εκτελεστική Επιτροπή της ΟΚΕ στην οποία μετέχει ο Πρόεδρος της ΑΣΠΕ κος Βασίλειος Θεοτοκάτος και αναμένεται η επικύρωση από τη νέα Ολομέλεια που ορίστηκε με ΦΕΚ μέσα Δεκεμβρίου 2020.

Εισαγωγή

Ελάχιστα χρόνια μετά την οικονομική κρίση του 2008, τη συνακό-

λουθη κρίση χρεών της Ευρωπαϊκής Περιφέρειας και με εμμένουσα την προσφυγική κρίση, η Ευρώπη βρέθηκε αντιμέτωπη με μια πρωτόγνωρη απειλή, η οποία δοκίμασε και εξακολουθεί να δοκιμάζει βαρύτατα τις αντοχές των κοινωνιών και των οικονομιών τους. Την περίοδο της πανδημίας δοκιμάζονται ιδίως στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι δυνατότητες αναπροσαρμογής της οικονομίας σε νέα παραγωγικά και καταναλωτικά πρότυπα, η ανθεκτικότητα του Κοινωνικού Κράτους και οι προοπτικές της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης.

Η πανδημία ανέτρεψε βίαια, όπως ήταν αναμενόμενο και τη δυναμική της Ελληνικής οικονομίας, η οποία μετά τη μακροχρόνια δημοσιονομική κρίση, κινείτο σταδιακά προς ισχυρότερη μεγέθυνση, υψηλότερη απ' αυτή πολλών άλλων οικονομιών της ευρωζώνης, οδηγώντας την σε βαθιά ύφεση». Σύμφωνα με τα διαθέσιμα δεδομένα, η οικονομική δραστηριότητα θα χρειασθεί δύο ή και περισσότερα χρόνια για να επανέλθει στην προ COVID-19 εποχή.

Για να αντιμετωπίσει τις σύνθετες αυτές προκλήσεις, η Ευρωπαϊκή Ένωση με έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και την ευρύτερη στήριξη της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών επί των γενικών κατευθύνσεων, υιοθέτησε τον Κανονισμό για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου της ΕΕ για την Περίοδο 2021 - 2028. Ο Κανονισμός προβλέπει μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό ύψους 1.074,3 δις € για την ΕΕ των 27 σε τιμές 2018, συμπεριλαμβανομένης της ενσω-

μάτωσης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης. Μαζί με το μέσο ανάκαμψης «Next Generation EU» ύψους 750 δις. €, θα επιτρέψει στην ΕΕ να παράσχει πρωτοφανή χρηματοδότηση ύψους 1,8 τρις € τα επόμενα χρόνια για τη στήριξη της ανάκαμψης από την πανδημία COVID -19 και των μακροπρόθεσμων προτεραιοτήτων της ΕΕ σε διάφορους τομείς πολιτικής. Ο επόμενος μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός θα καλύψει επτά τομείς δαπανών και θα προσφέρει το πλαίσιο για τη χρηματοδότηση σχεδόν 40 προγραμμάτων δαπανών της ΕΕ κατά την επόμενη επταετία.

Με βάση το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, η χρηματοδότηση της ΕΕ θα διοχετευτεί σε νέες και ενισχυμένες προτεραιότητες σε όλους τους τομείς πολιτικής της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. Η πολιτική συνοχής και η κοινή γεωργική πολιτική θα εξακολουθήσουν να λαμβάνουν σημαντική χρηματοδότηση και να εκσυγχρονίζονται, ώστε να εξασφαλιστεί ότι συμβάλουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στην οικονομική ανάκαμψη της Ευρώπης και στους οικολογικούς και ψηφιακούς στόχους της ΕΕ.

Ο τρόπος αξιοποίησης των πόρων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης μας αφορά όλους γιατί διαμορφώνει την οικονομική και κοινωνική πορεία μας για τα επόμενα χρόνια. Η ενεργός συμμετοχή της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών και των παραγωγικών τάξεων είναι απαραίτητη για τη διαμόρφωση προτάσεων που θα δημιουργούν ένα καλύτερο και βιώσιμο μέλλον. Σταθερά η ΟΚΕ

επισημαίνει και τονίζει τη σημασία της απρόσκοπτης και ταχείας διοχέτευσης ρευστότητας στην πραγματική οικονομία σαν προϋπόθεση για την άμεση και δίκαιη αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας.

Στο παρόν σχέδιο γνώμης περιγράφεται και αναλύεται ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας σε Ευρωπαϊκό και Ελληνικό επίπεδο. Κατανοώντας την κρισιμότητα των καιρών (υπό το πρίσμα ιδίως των κοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας του COVID-19) η Ο.Κ.Ε. αξιολογεί τις Στρατηγικές Κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και επισημαίνει την ανάγκη στόχευσής του σε τρεις βασικές προκλήσεις και συγκεκριμένα: **α)** Την αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της οικονομίας με έμφαση στις ευρωπαϊκές κατευθύνσεις, **β)** την προώθηση ενός αναπτυξιακού υποδείγματος άσκησης κοινωνικής πολιτικής και **γ)** την ανάσχεση της δημογραφικής γήρανσης της χώρας και τη διαχείριση των επιπτώσεών της στην οικονομία και την κοινωνία.

Στη συνέχεια η Ο.Κ.Ε. προχωρά στη διατύπωση αναλυτικών προτάσεων δράσης σε κάθε ένα από τους τέσσερις Πυλώνες Στρατηγικών Κατευθύνσεων τις οποίες και εντάσσει στους επιμέρους Άξονες.

Τέλος, επισημαίνεται ότι η Ο.Κ.Ε θα συνεχίσει να προωθεί τις διαδικασίες του κοινωνικού διαλόγου

μεταξύ όλων των κοινωνικών εταίρων και της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών κατά τη διάρκεια τόσο της εκπόνησης του τελικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, όσο και της εφαρμογής του.

5. Οι γενικές παρατηρήσεις της Ο.Κ.Ε. επί των Στρατηγικών Κατευθύνσεων του Ελληνικού Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

[...]

Σε κάθε περίπτωση, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας οφείλει να αναγνωρίζει ιδίως τις ανάγκες των μικρών και μεγάλων επιχειρήσεων, των εργαζόμενων και των ευπαθών ομάδων (όπως τα άτομα με αναπηρία). Θα πρέπει επίσης να στηρίζει i) την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και των παραγωγικών κλάδων με συγκριτικά πλεονεκτήματα, ii) να διασφαλίζει την βιώσιμη σχέση της ανθρώπινης δραστηριότητας με την τεχνολογία και το περιβάλλον, iii) να συνδέει την εκπαίδευση και την κατάρτιση με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, iv) να διασφαλίζει ταχύτητα στην απόδοση της δικαιοσύνης, v) να αναβαθμίζει τη δημόσια υγεία και να vi) διατηρεί την κοινωνική συνοχή.

Υπό το πρίσμα αυτό, κατανοώντας την κρισιμότητα των καιρών (ιδίως των κοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας του COVID-19)

και με στόχο την υπέρβαση παρωχημένων διλημάτων για το ρόλο του Κράτους, της αγοράς και της κοινωνίας των πολιτών σε περιόδους κρίσεων, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει την ανάγκη στόχευσης του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στην αντιμετώπιση τριών βασικών προκλήσεων:

- ▶ Την αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της οικονομίας με έμφαση στις ευρωπαϊκές κατευθύνσεις
- ▶ Την προώθηση ενός αναπτυξιακού υποδείγματος άσκησης κοινωνικής πολιτικής
- ▶ Την ανάσχεση της δημογραφικής γήρανσης της χώρας και τη διαχείριση των επιπτώσεών της στην οικονομία και την κοινωνία.

[...]

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι το πλαίσιο των Στρατηγικών Κατευθύνσεων του Ελληνικού Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δίνει υπέρμετρο βάρος στην αντιμετώπιση της πρώτης βασικής πρόκλησης (αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της οικονομίας), προβλέποντας αναγκαίες μεταρρυθμίσεις που αναμένεται να συμβάλλουν θετικά στην πλήρωση των αντίστοιχων στόχων. Δεν προσεγγίζει, όμως, ισόρροπα τις δύο άλλες βασικές προκλήσεις (υιοθέτηση ενός νέου αναπτυξιακού υποδείγματος άσκησης κοινωνικής πολιτικής, ανάσχεση της δημογραφικής γήρανσης της χώρας).

[...]

Επιβάλλεται, επομένως, κατά τη διάρκεια εκπόνησης του τελικού Σχεδίου να προβλεφθούν δράσεις και για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των προκλήσεων αυτών, ώστε να μην ακυρωθεί ο γενικός στόχος του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, που αφορά την προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της ΕΕ με τη βελτίωση της ανθεκτικότητας και της ικανότητας προσαρμογής των Κρατών Μελών, καθώς και το μετριασμό των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων της κρίσης.

6. Οι προτάσεις της Ο.Κ.Ε. επί των Στρατηγικών Κατευθύνσεων του

Ελληνικού Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Ακολουθώντας την αρχιτεκτονική του Εθνικού Σχεδίου, η Ο.Κ.Ε. καταθέτει στη διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης συγκεκριμένες προκαταρκτικές προτάσεις και για τους τέσσερις πυλώνες των Στρατηγικών Κατευθύνσεων του:

- ▶ Πράσινη Μετάβαση
- ▶ Ψηφιακή Μετάβαση
- ▶ Απασχόληση, Δεξιότητες και Κοινωνική Συνοχή
- ▶ Ιδιωτικές Επενδύσεις και Οικονομικός και Θεσμικός Μετασχηματισμός [...]

57. Αναβάθμιση του Εθνικού

Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας και των πρωτοβάθμιων Δομών Φροντίδας και Πρόνοιας στο πλαίσιο του Άξονα 3.4 - Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές

58. Ανάπτυξη του θεσμού της Κοινωνικής Κατοικίας και της Προσβάσιμης Κατοικίας για τη στοχευμένη πρόσβαση του πληθυσμού σε αξιοπρεπή και προσιτή στέγαση στο πλαίσιο του Άξονα 3.4 - Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές

59. Ανάπτυξη ενός συνεκτικού **Εθνικού Οικοσυστήματος Οικογενειακών Πολιτικών**, συμπεριλαμβανομένου ενός **Εθνικού Σχεδίου στήριξης για τις πολύτεκνες οικογένειες** (φορολογικά μέτρα, οικογενειακά επιδόματα, επιδόματα πολυτέκνων, δράσεις υπέρ της ισότητας ανδρών και γυναικών στην εργασία, υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας των παιδιών και άλλων εξαρτημένων ατόμων, δυνατότητα καλύτερου συνδυασμού του οικογενειακού και του επαγγελματικού βίου) με έντονο δημογραφικό αντίκτυπο στο πλαίσιο του Άξονα 3.4 - Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές

57. Αναβάθμιση του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας και των πρωτοβάθμιων Δομών Φροντίδας και Πρόνοιας στο πλαίσιο του Άξονα 3.4 - Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

ΕΝΩΣΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΝΟΜΟΥ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Από τις αρχαιρεσίες της 12ης Σεπτεμβρίου 2020 προέκυψε νέο Δ.Σ. ως εξής:

Πρόεδρος: Πράπα Σουλτάνα

Αντιπρόεδρος: Κομνός Νικόλαος

Γενικός Γραμματέας: Κουκλουμπέρης Βάιος

Ταμίας: Ξυνογαλάς Ιωάννης

Μέλη: Αδάμος Ναπολέων, Λουλούδη Αναστασία, Δήμου Αργύρης

ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΝΟΜΟΥ ΠΕΛΛΑΣ "ΑΓ.ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ"

Από τις αρχαιρεσίες της 28ης Σεπτεμβρίου 2020 προέκυψε νέο Δ.Σ. ως εξής:

Πρόεδρος: Μίσχος Γεώργιος

Αντιπρόεδρος: Δήμου Ιωάννης

Γενικός Γραμματέας: Καρυπίδης Γεώργιος

Ταμίας: Γκίνης Βασίλειος

Μέλη: Ιωσφίδου-Αρβανιτίδου Ζωγραφιά, Καλόγνωμη Ελένη, Τόπκας Γεώργιος

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΣΑΜΟΥ

– ΙΚΑΡΙΑΣ & ΦΟΥΡΝΩΝ

Από τις αρχαιρεσίες της 14ης Αυγούστου 2020 προέκυψε νέο Δ.Σ. ως εξής:

Πρόεδρος: Τζεβρένη Φλώρα

Αντιπρόεδρος: Παχυμανώλης Εμμανουήλ

Γενικός Γραμματέας: Λάμπρου Δήμητρα

Ταμίας: Ταβλαλής Μιχαήλ

Μέλη: Κρητικός Στέφανος, Γαλάνη Φωτεινή, Καγιόπουλος Μάριος

ΕΝΩΣΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ

Από τις αρχαιρεσίες της 2ας Οκτωβρίου 2020 προέκυψε νέο Δ.Σ. ως εξής:

Πρόεδρος: Δαρζέντας Χαράλαμπος

Αντιπρόεδρος: Δανέζη Θεοδοσία

Γενικός Γραμματέας: Αναστασοπούλου Άννα

Ταμίας: Βάλβη Ελευθερία

Μέλη: Αργυρός Μηνάς, Αναπλιώτης Αντώνης

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΟΙΗΣΗΣ. ΟΙ ΠΟΙΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΗΣΗ.

Η Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης γιορτάζεται στις 21 Μαρτίου κάθε χρόνου. Η αρχική ιδέα ανήκει στον ποιητή Μιχαήλ Μήτρα, ο οποίος το 1997 πρότεινε στην Εταιρεία Συγγραφέων να καθιερωθεί ο εορτασμός της ποίησης και στη χώρα μας όπως και σε άλλες χώρες.

Η εισήγηση αυτή έφτασε στα χέρια του τότε Προέδρου της Εταιρείας Συγγραφέων Κώστα Στεργιόπουλου και η ποιήτρια Λύντια Στεφάνου πρότεινε ως ημέρα γιορτής την 21η Μαρτίου, ημέρα της εαρινής ισημερίας, που συνδυάζει το φως από τη μία και το σκοτάδι από την άλλη, όπως η ποίηση, που συνδυάζει το φωτεινό της πρόσωπο της αισιοδοξίας με το σκοτεινό πρόσωπο του πένθους. Πρώτη φορά γιορτάστηκε το 1998.

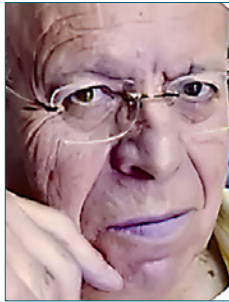
Το 1999 ο Συγγραφέας Βασίλης Βασιλικός, Πρόεδρος της Ελλάδας στην UNESCO, εισηγήθηκε στο Εκτελεστικό Συμβούλιο του Οργανισμού η 21η Μαρτίου να ανακηρυχθεί Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης, όπως η 21η Ιουνίου είναι Παγκόσμια Ημέρα Μουσικής και η ελληνική πρόταση υπερψηφίστηκε.

Τον Οκτώβριο του 1999, στη Γενική Διάσκεψη της UNESCO στο Παρίσι, η 21η Μαρτίου ανακηρύχθηκε Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης.

Οι ποιητές και οι εραστές της ποίησης σ' όλο τον κόσμο, θα γιορτάσουν τη Δευτέρα 21 Μάρτη την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης.

Ο γιορτασμός αυτός είναι μια ακόμη ευκαιρία να διαβάσουμε ποίηση και να ακούσουμε ομιλίες για την ποίηση και τους Έλληνες και ξένους ποιητές.

Ο γιορτασμός αυτός ίσως κεντρίσει και το ενδιαφέρον ατόμων που δεν ασχολούνται ιδιαίτερα με την ποίηση. Αυτή τη μέρα ίσως αναζητήσουν κάποια ποιητική συλλογή και διαβάσουν κάποιους στίχους που τους συγκίνησαν στο παρελθόν και θα τους θυμίσουν κάποιες δικές τους συναισθηματικές στιγμές.

Του Λεωνίδα Γ. Μαργαρίτη
Προέδρου Εταιρείας Λογοτεχνών
Αντιπροέδρου της ΑΣΠΕ

Η ποίηση είναι σύμφυτη με την ανθρώπινη φύση και ψυχολογία. Ο Έλληνας γνήσιος απόγονος του Ομήρου έχει κληρονομήσει το φίλτρο της ποίησης. Έχει γίνει εσωτερική ανάγκη για δημιουργία, για τραγούδι, μοιρολόγι, ύμνο, θρήνο, θούριο, παιάνα. Η ποίηση τον ταξιδεύει, τον εμπνέει, τον παρηγοράει, του χαρίζει ελπίδα και αισιοδοξία. Με την ποίηση τραγουδάει, χορεύει, πολεμάει ονειρεύεται και θρηνεί. Με την ποίηση στο χωρόχρονο ο άνθρωπος αποτύπωσε τους καμμούς, τις ελπίδες, τα βάσανά, τις προσδοκίες του, για απελευθέρωση, και την αισιοδοξία του για υψηλότερους στόχους.

Η ποίηση είναι το όστρακο που αντηχεί τη μουσική του κόσμου, είναι η αρμονία του σύμπαντος, η φωνή του λαού, η γλώσσα των εκλεκτών, ο λόγος του ερμηίτη.

Είναι πνευματική άσκηση, προσευχή στο κενό, διάλογος με την απουσία, προσκλητήριο σε ταξίδι. Είναι η ζωντανή φωνή του ανθρώπου, μέσα στην ερημιά της μεταφυσικής αγωνίας. Είναι η παρηγοριά των μοναχικών στο κυνήγι της στιγμιαίας ευτυχίας.

Είναι ο εσωτερικός κραδασμός του είναι, στις επιδράσεις των συναισθηματικών φορτίσεων. Είναι το ψυχικό βίωμα, το ηθικό αντίκρισμα της αμεσότητας και της πληρότητας.

Ο Άρης Δικταίος σ' ένα δοκίμιο

για την ποίηση γράφει: «Η ποίηση στις πιο υψηλές στιγμές της δεν είναι παρά η έκφραση της ανθρώπινης απελπισίας για την εφημερότητα τούτη».

Οι ίδιοι οι ποιητές μιλούν στα έργα τους για την ποίηση.

Ο **Νίκος-Αλέξης Ασλάνογλου** στο ποίημα του, «**Η ποίηση δεν μας αλλάζει**» γράφει:

«Η ποίηση δεν μας αλλάζει τη ζωή το ίδιο σφίξιμο,

ο κόμπος της βροχής η κατακνιά της πόλης σα βραδιάζει.

Δε σταματά τη σήψη που προχώρησε δε θεραπεύει τα παλιά μας λάθη.

Η ποίηση καθυστερεί τη μεταμόρφωση κάνει πιο δύσκολη την καθημερινή μας πράξη»

(Συλλογή «Δύσκολος θάνατος», εκδ. Εγνατία, 1978)

Ο **Γιώργης Παυλόπουλος** σημειώνει στο ποίημα του: «**Τα αντικλείδια**»

«Η Ποίηση είναι μια πόρτα ανοιχτή. Πολλοί κοιτάζουν μέσα χωρίς να βλέπουν τίποτα και προσπερνούνε.

Όμως μερικοί κάτι βλέπουν, το μάτι τους αρπάζει κάτι και μαγεμένοι ηγαίνου-νε να μπου.

Η πόρτα τότε κλείνει. Χτυπάνε μα κανείς δεν τους ανοίγει. Ψάχνουνε για το κλειδί. Κανείς δεν ξέρει ποιος το έχει. Ακόμη και τη ζωή τους κάποτε χαλάνε μάταια γυρεύοντας το μυστικό να την ανοίξουν. Φτιάχνουν αντικλείδια. Προσπαθούν.

Η πόρτα δεν ανοίγει πια. Δεν άνοιξε ποτέ για όσους μπόρεσαν να ιδούν στο βάθος. Ίσως τα ποιήματα που γράφτηκαν από τότε που υπάρχει ο κόσμος είναι μια ατέλειωτη αρμαθιά αντικλείδια για ν' ανοίξουμε την πόρτα της Ποίησης».

Μα η Ποίηση είναι μια πόρτα ανοιχτή. (Συλλογή «Τα αντικλείδια», «Ποιήματα 1943-1997», εκδ. Νεφέλη)

Ο **Μιχάλης Γκανάς** γράφει τα εξής, «**Περί ποιήσεως**»

«Κι εσύ που ξέρεις από ποίηση κι εγώ που δεν διαβάζω κινδυνεύουμε.

Εσύ να χάσεις τα ποιήματα κι εγώ τις αφορμές τους.»

(Από τη συλλογή «Τα μικρά» –συγκεντρωτική έκδοση «Μιχάλης Γκανάς, 1978 - 2012», εκδ. Μελάρι)

Ο **Μανόλης Αναγνωστάκης** στο ποίημα του «**Εκεί...**» σημειώνει:

«Εκεί θα τα βρεις. Κάποιο κλειδί. Που θα πάρεις.

Μονάχα εσύ που θα πάρεις Και θα σπρώξεις την πόρτα.

Θ' ανοίξεις το δωμάτιο.

Θ' ανοίξεις τα παράθυρα στο φως.

Ζαλισμένα τα ποντίκια θα κρυφτούν.

Οι καθρέφτες θα λάμπουν.

Οι γλόμποι θα ξυπνήσουν απ' τον άνεμο.

Εκεί θα τα βρεις Κάπου –

απ' τις βαλίτσες και τα παλιοσίδηρα

Απ' τα κομμένα καρφιά, δόντια σκισμένα,
Καρφίτσες στα μαξιλάρια, τρύπιες κορνίζες,

Μισοκαμένα ξύλα, τιμόνια καραβιών.

Θα μείνεις λίγο μέσα στο φως.

Ύστερα θα σφαλίσεις τα παράθυρα

Προσεχτικά τις κουρτίνες

Ξεθαρρεμένα τα ποντίκια θα σε γλείφουν

Θα σκοτεινιάσουν οι καθρέφτες

Θ' ακινήτσουν οι γλόμποι

Κι εσύ θα πάρεις το κλειδί

Και με κινήσεις βέβαιες χωρίς τύψεις

Θ' αφήσεις να κυλήσει στον υπόνομο

Βαθιά βαθιά μες στα πυκνά νερά

Τότε θα ξέρεις.

(Γιατί η ποίηση δεν είναι ο τρόπος να μιλήσουμε, αλλά ο καλύτερος τοίχος για να κρύψουμε το πρόσωπό μας)».

(Από τη συλλογή «Η συνέχεια», 1954 – συγκεντρωτική έκδοση Μανόλης Αναγνωστάκης «Τα ποιήματα 1941-1971», εκδ. Νεφέλη, 2000).

Το δημογραφικό ως ζήτημα επιβίωσης του έθνους

Σημείωση του περιοδικού: Το άρθρο γράφτηκε ειδικά για το περιοδικό «ΚΟΣΜΟΣ των πολυτέκνων».

Οι παγκόσμιες τάσεις

Το δημογραφικό ζήτημα μπορεί να θεωρηθεί από πολλές πλευρές. Μπορεί να θεωρηθεί από μια οικολογική σκοπιά και, συνεπώς, σε παγκόσμιο επίπεδο να συνδεθεί με τον υπερπληθυσμό¹. Πιο ευρεία συζητημένες είναι οι πλευρές που έχουν να κάνουν με τις επιπτώσεις του στην οικονομία και την εθνική υπόσταση. Με αυτές τις πλευρές συνδέεται πιο έντονα το ζήτημα της γήρανσης του πληθυσμού και της γονιμότητας.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, κεντρικά ζητήματα συνιστούν τόσο η αύξηση του παγκόσμιου πληθυσμού όσο και η παράλληλη τάση της γήρανσης του πληθυσμού. Μολονότι σήμερα, η τάση είναι η συνεχής αύξηση του παγκόσμιου πληθυσμού, η πρόβλεψη είναι ότι προς τα τέλη του 21^{ου} αιώνα η μείωση των γεννήσεων θα έχει ως συνέπεια τη σταθεροποίηση του παγκόσμιου πληθυσμού και τη γήρανσή του. Η εκτίμηση είναι ότι το 2050 θα υπάρχουν 2 δισεκατομμύρια νέοι κάτω των 15 ετών στον πλανήτη και ο ίδιος αριθμός ανθρώπων άνω των 60 ετών. Στην Ευρώπη οι άνω των 60 ξεπέρασαν τους κάτω των 15 ετών ήδη από το 2000. Στην Βόρεια Αμερική, αυτό θα λάβει χώρα το 2030, στην Λατινική Αμερική και την Ασία το 2040. Ενώ σε όλες τις ηπείρους παρατηρείται μια ταχεία γήρανση του πληθυσμού, η μόνη εξαίρεση είναι η Αφρική. Έτσι, η τελευταία προβλέπεται ότι ακόμα και στα μέσα του 21ου αιώνα, το 1/3 του πληθυσμού της θα είναι κάτω από την ηλικία των 15 ετών². Προφανώς, οι συνέπειες για τις πληθυσμιακές μετακινήσεις ιδιαίτερα στο Μεσογειακό χώρο θα είναι

¹ Βλέπε Δημήτρης Μπούσμπουρας, *Υπερπληθυσμός. Μήπως είχε κάποιο δίκαιο ο Μάλθους*; Εναλλακτικές Εκδόσεις, Αθήνα, 2020.

² Sarah Harper, *Economic and social implications of aging societies*, sciencemag.org, Μάιος 2017.

Του Δρ. Κωνσταντίνου Δ. Γεώργια

Δρ Κοινωνιολογίας, Συγγραφέας, Διδάσκων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο και στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, Μέλος του Ερευνητικού Εργαστηρίου Κοινωνικής Διοίκησης του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Παροχών του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ).

δραματικές.

Οι Ευρωπαϊκές τάσεις

Το ζήτημα της γήρανσης του πληθυσμού και της δραματικής μείωσης των γεννήσεων αποτελούν μία από τις κεντρικές προκλήσεις και για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα τελευταία πενήντα χρόνια, το προσδόκιμο ζωής, ένας από τους παράγοντες γήρανσης του πληθυσμού, έχει αυξηθεί κατά 10 έτη³. Το 2070, υπολογίζεται ότι το προσδόκιμο ζωής θα είναι για τους άνδρες 86,1 έτη και για τις γυναίκες 90,3 έτη.

Πέραν του μεγαλύτερου προσδόκιμου ζωής, άλλος σημαντικός παράγων για τη γήρανση του πληθυσμού είναι η πτώση των ποσοστών θνησιμότητας. Ωστόσο, η κυριότερη αιτία

³ European Commission, *European Commission Report on the Impact of Demographic Change*, 2020.

που αλλάζει την πληθυσμιακή δομή είναι ο δείκτης γονιμότητας. Στη ΕΕ, το 2001, ο δείκτης αυτός ήταν 1,43 για κάθε γυναίκα, ενώ ο μέσος όρος ηλικίας τεκνοποίησης ήταν τα 29 έτη. Το 2018, ο δείκτης γονιμότητας είχε ανέλθει στο 1,55 και ο μέσος όρος ηλικίας τεκνοποίησης τα 30,8 έτη. (Σημειώνεται ότι για να υπάρχει πλήρης αναπλήρωση του πληθυσμού, ο δείκτης αυτός πρέπει να είναι 2,1).

Ένας άλλος παράγοντας, που συνήθως δεν συζητείται, αλλά επιδρά αποφασιστικά στα ποσοστά γονιμότητας και γενικότερα στη θεώρηση της τεκνοποίησης είναι η οικογένεια και, για να είμαστε πιο ακριβείς, η δομή της οικογένειας και η θεώρηση που η κοινωνία έχει γι' αυτήν. Η γενική τάση σε Ευρωπαϊκό επίπεδο είναι ο περιορισμός του μεγέθους της οικογένειας. Ο μέσος όρος μελών ανά νοικοκυριό ήταν το 2010 2,4 άτομα, ενώ το 2019 ήταν 2,3. 33% των νοικοκυριών είναι μονογονεϊκά νοικοκυριά. Η τάση είναι προς νοικοκυριά με ζευγάρια χωρίς παιδιά, πρόσωπα που ζουν μόνα, και μονογονεϊκούς γονείς. Ιδιαίτερα έντονο είναι το φαινόμενο της μοναξιάς για τις γυναίκες μεγάλης ηλικίας αφού το μερίδιο των γυναικών πάνω από 65 ετών ήταν 40% και ήταν διπλάσιο από αυτό των ανδρών (ένας λόγος βέβαια γι' αυτό είναι ότι οι άνδρες φεύγουν από τη ζωή νωρίτερα).

Πάντως, με ορίζοντα το 2070, οι χώρες που θα έρθουν αντιμέτωπες με τις μεγαλύτερες μειώσεις στον πληθυσμό τους είναι οι κάτωθι: Βουλγαρία, Ελλάδα, Κροατία, Ιταλία, Ουγγαρία, Πολωνία και Ρουμανία.

Με τον πληθυσμό να γηράσκει, σε όλη την έκταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πέραν των πολύπλοκων κοινωνικών ζητημάτων που αυτό δημιουργεί, είναι επίσης σοβαρές και οι επιπτώσεις στα συστήματα κοινωνι-

κής ασφάλισης, υγείας και μακροχρόνιας φροντίδας. Η οικονομική βιωσιμότητα αυτών των συστημάτων θα δοκιμαστεί, καθώς ένας όλο και πιο μικρός αριθμός εργαζόμενων θα πρέπει να στηρίζουν έναν όλο και μεγαλύτερο αριθμό ηλικιωμένων (αλλά και νέων). Η σημαντικότερη λοιπόν πρόκληση για το μέλλον είναι ότι ο περιορισμός του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας θα είναι πρακτικά αδύνατο να συνεισφέρει τους απαραίτητους πόρους για να στηρίξει ένα όλο και μεγαλύτερο πληθυσμό μεγάλης ηλικίας.

Συμπερασματικά, δύο είναι οι προκλήσεις που σχετίζονται με τον προβληματισμό του παρόντος κειμένου: «Η πρώτη αφορά τη γονιμότητα, η οποία κυμαίνεται κάτω από το επίπεδο ανανέωσης των γενεών και μαζί με το αυξημένο προσδόκιμο ζωής και την επακόλουθη γήρανση του πληθυσμού φαίνεται να δημιουργούν σημαντικά και μακροπρόθεσμα προβλήματα για τη χρηματοδότηση των συντάξεων και την υποστήριξη των ηλικιωμένων. Η δεύτερη έχει σχέση με τα υψηλά επίπεδα οικογενειακής αστάθειας, τα οποία πιστεύεται ότι έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στην ευημερία των παιδιών, των νέων και των ηλικιωμένων»⁴.

Οι τάσεις στην Ελλάδα

Η Ελλάδα αποτελεί μια από τις πιο ακραίες περιπτώσεις δημογραφικής γήρανσης. Ένα ενδιαφέρον ζήτημα που χρήζει περαιτέρω έρευνας είναι ότι γενικά, το ζήτημα της δημογραφικής γήρανσης φαίνεται να πλήττει ιδιαίτερα χώρες με μακραίωνη ιστορία (Ελλάδα-Ιταλία), ορθόδοξες (Βουλγαρία-Ρωσία-Ελλάδα) και καθολικές (Ιταλία-Πολωνία).

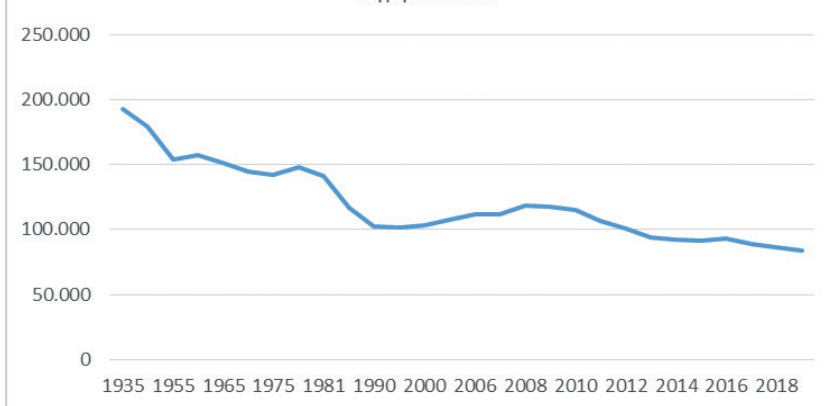
Αναφερόμενη στην εξέλιξη της γονιμότητας στην Ελλάδα, η Συμεωνίδου σημειώνει ότι η δεκαετία του 1980 αντιπροσωπεύει τη δημογραφική κατάρρευση της χώρας, με «ετήσια μείωση του δείκτη γονιμότητας της τάξης του 3,8%», ενώ την επόμενη δεκαετία η μείωση συνεχίστηκε και ήταν 8%⁵. Την τάση αυτή επιδεινώνει και το γεγονός της αύξησης της μέσης ηλικίας της μητέρας, με αργούς ρυθμούς κατά τη δεκαετία του 1980 και εντονότερους τη δεκαετία του 1990. Σημειώνεται ότι ένας από τους λόγους

4 ΔΙΑΝΕΟΣΙΣ, Διονύσης Μπαλούρδος, Νίκος Δεμερτζής, Γιώργος Πιερράκος, Ηλίας Κικίλιας, *Η χαμηλή γονιμότητα στην Ελλάδα, δημογραφική κρίση και πολιτικές ενίσχυσης της οικογένειας*, Ιανουάριος 2019, σελ. 39.

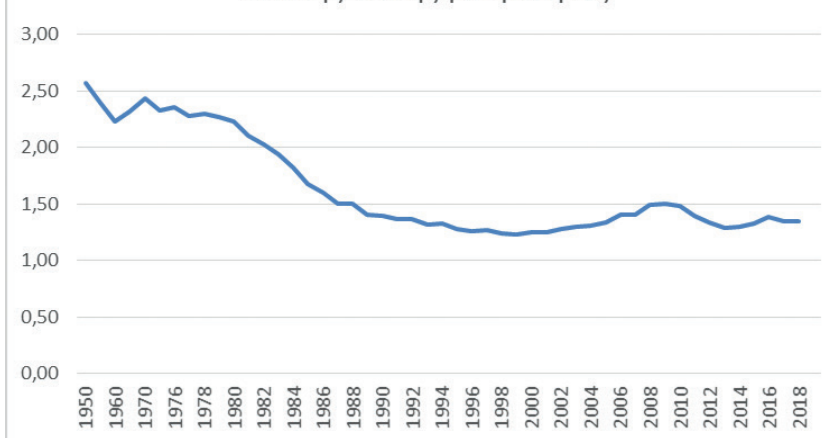
5 Χάρης Συμεωνίδου, «Οικογενειακές-δημογραφικές πολιτικές στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ανάλυση κόστους-οφέλους για την Ελλάδα», στο Ναούμη, Παπαπέτρου κ.ά (επιμ.) *Το κοινωνικό πορτραίτο της Ελλάδας 2010*, ΕΚΚΕ, Ινστιτούτο Κοινωνικής Πολιτικής, Αθήνα 2010, σελ. 149

Αριθμός γεννήσεων ανά έτος

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Δείκτης ολικής γονιμότητας

της κάθετης μείωσης των γεννήσεων στη χώρα μας είναι η δραστική μείωση των γεννήσεων σε νεώτερες ηλικίες και η μη αντικατάστασή τους από γεννήσεις σε μεγαλύτερες ηλικίες όπως, για παράδειγμα, συμβαίνει στις Σκανδιναβικές χώρες.

Ιδιαίτερο προβληματισμό επίσης δημιουργεί η διαχρονική πορεία της πολύ χαμηλής γονιμότητας, η οποία είναι συνυφασμένη με νέα κοινωνικά προβλήματα και ανάγκες που απορρέουν από την οικονομική ύφεση, το μεταναστευτικό, τη δημογραφική γήρανση του πληθυσμού, την άμβλυνση του παραδοσιακού ρόλου των άτυπων δικτύων φροντίδας και την αναδιάρθρωση των δημόσιων κοινωνικών πολιτικών⁶, αλλά όπως έχει επίσης τονιστεί και με πολιτισμικά προβλήματα και αντιλήψεις που αναπτύχθηκαν την εποχή της μεταπολίτευσης.

Τις τέσσερις τελευταίες δεκαετίες, καταβλήθηκε ιδιαίτερη προσπάθεια, από την πλευρά των ελίτ, για τη διαμόρφωση ενός κοινωνικού-ψυχολογικού προτύπου ανθρώπου ναρκισσιστικού, του «ότι φάμε και ότι πιούμε και ότι...», με συμπεριφορές που επιτάθηκαν από τον πακτωλό

6 ΔΙΑΝΕΟΣΙΣ, Διονύσης Μπαλούρδος, Νίκος Δεμερτζής, Γιώργος Πιερράκος, Ηλίας Κικίλιας, *Η χαμηλή γονιμότητα στην Ελλάδα, δημογραφική κρίση και πολιτικές ενίσχυσης της οικογένειας*, Ιανουάριος 2019.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 Οικονομικές προκλήσεις γήρανσης: δείκτες εξάρτησης Πηγή: Aging Report 2018

Έτος	Δείκτης εξάρτησης ηλικιωμένων (65+/15-64)			% αλλαγή	Δείκτης εξάρτησης πολύ ηλικιωμένων (80+/15-64)			% αλλαγή	Συνολικός δείκτης εξάρτησης (0-14 και 65+)/(15-64)			% αλλαγή
	2016	2060	2070	2016-2070	2016	2060	2070	2016-2070	2016	2060	2070	2016-2070
Ελλάς	33,4	67,2	63,1	29,7	10,3	32,7	31,0	20,7	55,8	89,6	86,0	30,2
ΕΕ	29,9	53,1	52,2	22,4	8,4	22,5	23,0	14,6	53,2	79,5	78,9	25,7

των Ευρωπαϊκών κονδυλίων που είχαν ως αποτέλεσμα τη διαφθορά των επιστημονικών, πολιτικών και δημοσιογραφικών ελίτ της χώρας. Όχι τυχαία τα «μελετητικά ενδιαφέροντα» κατευθύνονταν εκεί που ήταν τα λεφτά και όχι οι ανάγκες της χώρας.

Χωρίς να επεκταθούμε στο συγκεκριμένο προβληματισμό, αναφέρουμε ότι η καλλιέργεια μιας τέτοιας κουλτούρας, συνδέεται άμεσα με την υπονόμηση της ιστορικότητας και της εθνικής υπόστασης, τη διάβρωση της οικογενειακής συνοχής. «Μια κοινωνία που φοβάται ότι δεν έχει ιδιαίτερο μέλλον», επισημαίνει ο Lasch, «δεν αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες της επόμενης γενιάς, και η πανταχού παρούσα αίσθηση της ιστορικής ασυνέχειας – η μάστιγα της εποχής μας – επιπύπτει με ιδιαίτερα καταστροφικές συνέπειες στην οικογένεια»⁷. Και συνεχίζει: «Η προσπάθεια του σύγχρονου γονέα να κάνει το παιδί να αισθανθεί αγαπητό και επιθυμητό δεν μπορεί να συγκαλύψει μια υπόρρητη απομάκρυνση, την αποστασιοποίηση αυτού που έχει λίγα να περάσει στην επόμενη γενιά και που, σε κάθε περίπτωση, αποδίδουν προτεραιότητα στο δικό τους δικαίωμα αυτό-πραγμάτωσης». Αυτή είναι η προσέγγιση ζωής του ανθρώπου που σκοπός της ζωής του είναι η κατανάλωση, το να «ανακαλύψουμε τον εαυτό μας» και άλλα συναφή, του αποκομμένου από τις παραδόσεις, την ιστορία, την πνευματικότητα.

Ας δούμε πώς αποτυπώνεται αυτή η αντιμετώπιση των παιδιών σε απαντήσεις από μία έρευνα: «έχουμε τρία σκυλιά και απολαμβάνουμε κάθε λεπτό που περνάμε οι δύο μας. Επίσης απολαμβάνουμε τον ύπνο μας και το να κάνουμε μεγάλα ταξίδια με το αυτοκίνητο... να προσαρμόσεις το παιδί σου στον τρόπο ζωής σου. Απλώς δεν θέλω να περάσω από αυτή τη διαδικασία»⁸.

Στον προβληματισμό για τα αίτια της υπογονιμότητας πρέπει να επισημανθεί ότι ο δείκτης γονιμότητας δεν έχει καταρρεύσει πρωτευόντως λόγω οικονομικών συνθηκών, αλλά λόγω αλλαγής πολιτισμικών αντιλήψεων. Προς επίρρωση αυτού έρχονται δύο παραδείγματα. Το πρώτο είναι το παράδειγμα της Γάζας, όπου οι άνθρωποι με ελάχιστα μέσα έχουν 4,5 παιδιά κατά μέσο όρο ανά γυναίκα και, στο άλλο άκρο, η περίπτωση της Σουηδίας, όπου με γενναιόδωρες επιδοματικές πολιτικές και υπηρεσίες, αγγίζουν τα 1,8 παιδιά ανά γυναίκα.

7 Christopher Lasch, *The Culture of Narcissism. American Life in An Age of Diminishing Expectations*, W.W. Norton & Company, New York, 1979, σελ. 50.

8 Βλέπε HUFFPOST, 10 Ελληνίδες μας εξηγούν γιατί δεν θέλουν να κάνουν παιδιά, https://www.huffingtonpost.gr/2015/12/03/life-10-ellhnides-mas-ekshgoun-giati-den-theloun-na-kanoun-paidia_n_8699564.html

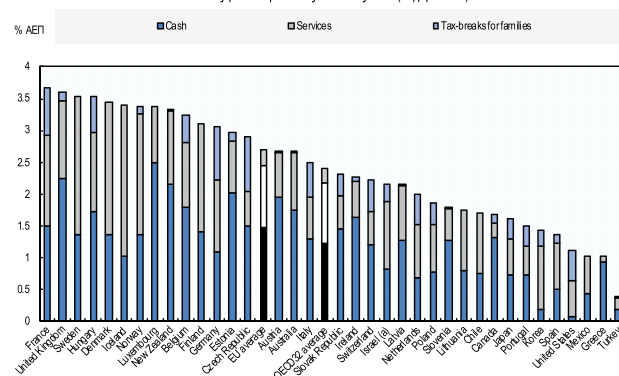
Ελλάδα: Σύσταση πληθυσμού ανά ηλικιακή κατηγορία

2016				2070			
0-14	15-64	65+	80+	0-14	15-64	65+	80+
14,4%	64,2%	21,4%	6,6%	12,3%	53,8%	33,9%	16,6%

Πηγή: European Commission, Aging Report 2018

Τα παραπάνω στοιχεία καταδεικνύουν το μέγεθος του προβλήματος στη χώρα μας, όσον αφορά το δημογραφικό. Εδώ θα πρέπει να επισημανθεί η απουσία συζήτησης και προβληματισμού για ένα τόσο σημαντικό ζήτημα, ζήτημα που στην περίπτωση της Ελλάδας, είναι ζήτημα εθνικής επιβίωσης. Και αυτό όταν μάλιστα για το ζήτημα του ασφαλιστικού υπάρχει πλούσιος και έντονος διάλογος, αλλά η δημογραφική παράμετρος «ξεχνιέται»⁹. Γεγονός που μόνον τυχαίο δεν είναι, αφού ένας λόγος για την αδυναμία υλοποίησης μιας δυναμικής πολιτικής για τη γονιμότητα και, γενικότερα για την ενίσχυση της οικογένειας και της ανατροφής των παιδιών είναι τα μεγάλα ποσοστά πόρων που απορροφούνται από το ασφαλιστικό σύστημα μην αφήνοντας περιθώριο για άλλου τύπου πολιτικές. Η Ελλάδα είναι η χώρα με την υψηλότερη δαπάνη σε συντάξεις και πολύ χαμηλά ποσά για οικογενειακές πολιτικές¹⁰.

Δαπάνες για οικογενειακές πολιτικές 2015 (πηγή: ΟΟΣΑ)

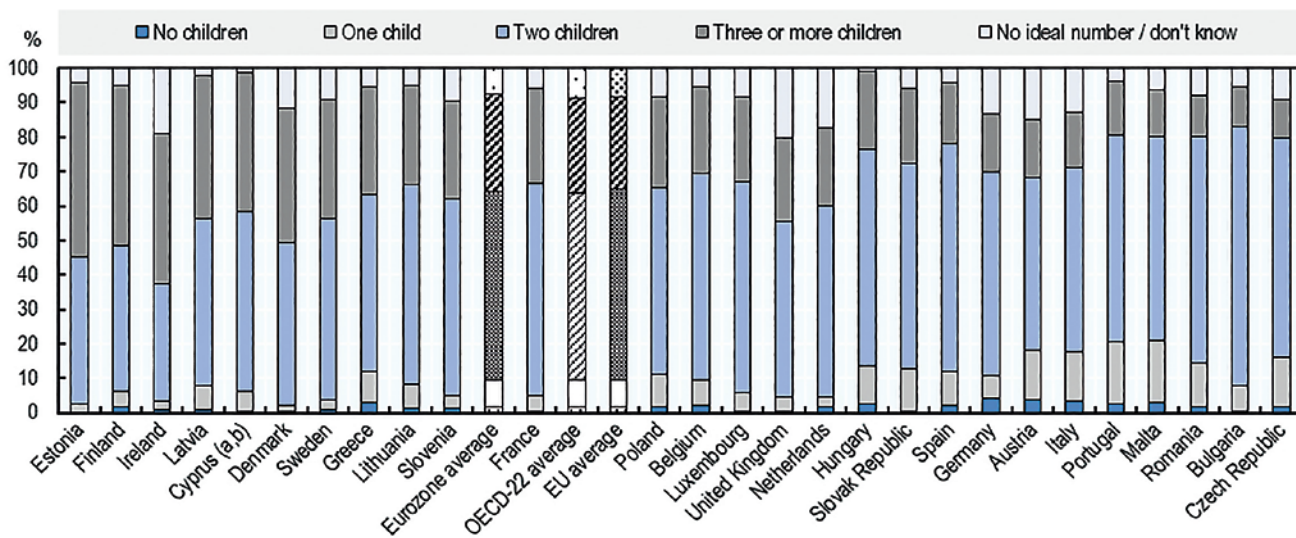

Όπως προκύπτει από τον **πίνακα 1**, οι Έλληνες πολίτες που θα εργάζονται το 2070 θα καλούνται ο κάθε ένας να

9 Οι συζητήσεις για το ασφαλιστικό, γενικά, εξακολουθούν στο που θα βρεθούν πόροι για να το στηρίξουν, ποια είναι τα όρια συνταξιοδότησης και άλλα συναφή. Τα κύρια του συνταξιοδοτικού που αφορούν δημογραφικό και παραγωγικότητα οικονομίας συνήθως απουσιάζουν από το διάλογο. Βλέπε, Τάσος Γιαννίτσας, *Ασφαλιστικό, Ανάπτυξη, Μακροοικονομία*. Οι κρίσιμες διασυνδέσεις, Εκδόσεις Πατάκη, 2020.

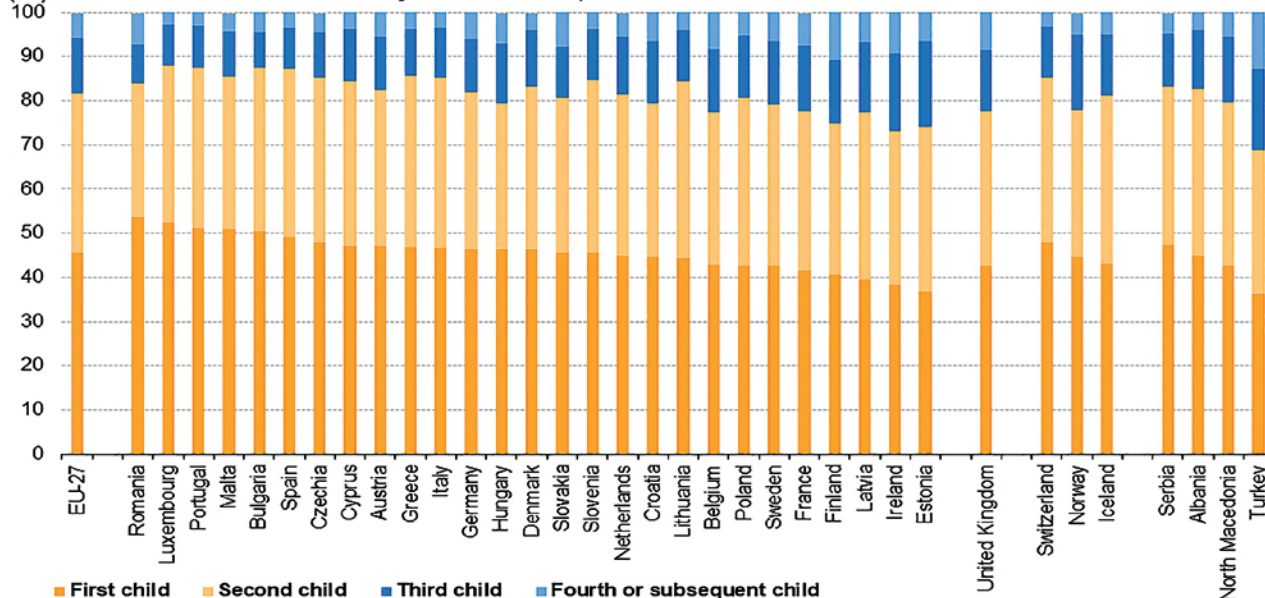
10 Το 2014 οι δαπάνες για στήριξη οικογενειών και παιδιών ήταν 0,4% του ΑΕΠ το χαμηλότερο στην ΕΕ (ο μέσος όρος στην ΕΕ ήταν 2%), ενώ για συντάξεις οι δαπάνες αντιπροσώπευαν το 17% του ΑΕΠ, το υψηλότερο στην ΕΕ (μέσος όρος ΕΕ 11,2% του ΑΕΠ) και το 85,3% των δαπανών κοινωνικής προστασίας της χώρας, πηγή: World Bank, *Greece Social Welfare Review, Output A1, Benefits Inventory and Expenditure Review*, 17 Απριλίου 2016.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 Chart SF2.2.B Ideal general number of children, 2011
Distribution (%) of women (15-to-64-year-old) by general ideal number of children

ΠΙΝΑΚΑΣ 3 Sources: Eurobarometer 2011: Fertility and Social Climate

Share of live births by birth order, 2018

Source: Eurostat (online data code: demo_find)

καλύπτει με την εργασία του ένα άλλο μέλος του πληθυσμού, περίπου. Οι αριθμοί αυτοί καταδεικνύουν εύγλωττα τη σοβαρότητα της δημογραφικής πρόκλησης που αντιμετωπίζει η χώρα.

Συμπερασματικά θα πρέπει να επισημανθεί ότι ο κύριο ζήτημα στη χώρα μας είναι ότι οι γονείς κάνουν το πρώτο παιδί σε μεγαλύτερη ηλικία, γεγονός που δεν τους δίνει τη δυνατότητα να προχωρήσουν στο δεύτερο και παραπάνω παιδιά, μολοντί κάτι τέτοιο είναι επιθυμητό, απ' ότι τουλάχιστον δείχνουν τα στοιχεία. Και ένα δεύτερο σημαντικό ζήτημα είναι το μικρό ποσοστό των πολύτεκνων.

Οι παρακάτω πίνακες είναι χαρακτηριστικοί.

Στον παραπάνω **Πίνακα 2** βλέπουμε ότι όταν οι Έλλη-

νες ερωτώνται για τον ιδεώδη αριθμό παιδιών που θα επιθυμούσαν το 51% απαντά δύο παιδιά και το 31% περίπου πάνω από τρία παιδιά. Ενδιαφέρον ωστόσο έχει και ο επόμενος πίνακας, ο οποίος δείχνει ότι σε σημαντικό βαθμό το έλλειμμα στην γεννητικότητα οφείλεται και στον μικρό αριθμό πολύτεκνων οικογενειών που υπάρχουν στη χώρα μας.

Στον **Πίνακα 3** βλέπουμε ότι χώρες που έχουν σχετικά καλές επιδόσεις στο δημογραφικό τομέα (π.χ. Ιρλανδία, Σουηδία) έχουν πολύ μεγαλύτερα ποσοστά στο τρίτο και στο πάνω από τρία παιδιά, σε αντίθεση με την Ελλάδα που έχει μεγάλα ποσοστά στο πρώτο και στο δεύτερο παιδί.

(συνεχίζεται στο επόμενο τεύχος)

Τηλεκπαίδευση: Τις πολύτεκνες οικογένειες δεν τις σκέφτηκε κανείς; Κραυγή αγωνίας

Αναδημοσίευση συνέντευξης της Γ.Γ. της ΑΣΠΕ κας Δήμητρας-Ινές Αγγελή στη δημοσιογράφο Ευδοκία Μύτιλη που δημοσιεύθηκε στις 16/11/2020 στον ειδησιογραφικό ιστότοπο www.newsbomb.gr

Εβδομάδες τηλεκπαίδευσης θα είναι οι επόμενες, καθώς από σήμερα Δευτέρα 16 Νοεμβρίου έως τη Δευτέρα 30 Νοεμβρίου 2020 αναστάλη η δια ζώσης λειτουργία των νηπιαγωγείων και των δημοτικών σχολείων της Επικράτειας.

Σε συνδυασμό με την τηλεκπαίδευση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση από αρχές Σεπτεμβρίου, δημιουργεί στις πολύτεκνες οικογένειες ανάγκες σε οικιακή τεχνολογική υποδομή, στις οποίες οι περισσότερες από αυτές δεν μπορούν εκ των πραγμάτων να ανταποκριθούν.

Τις πρόσθετες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι τρίτεκνες και οι πολύτεκνες οικογένειες με τη διαδικασία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αναδεικνύει στο Newsbomb.gr η Γενική Γραμματέας Ανωτάτης Συνομοσπονδίας Πολύτεκνων Ελλάδος, κυρία Δήμητρα Αγγελή.

Αδιαχείριστες οι δυσκολίες για πολύτεκνες οικογένειες - «Μας θεωρούν «απόκληρους»»

Σύμφωνα με την κυρία Αγγελή «εκτός από τα γνωστά προβλήματα στη διαδικασία της τηλε-εκπαίδευσης, οι τρίτεκνες και οι πολύτεκνες οικογένειες που έχουν συνήθως περισσότερα από δύο παιδιά να φοιτούν σε Γυμνάσιο και Λύκειο, αντιμετωπίζουν το πρόσθετο πρόβλημα της έλλειψης τεχνολογικού εξοπλισμού» αναφέρει χαρακτηριστικά τονίζοντας πως η κατάσταση είναι «αποπνικτική».

Πολλές από αυτές τις πολύτεκνες οικογένειες, δεν διαθέτουν τον απαραίτητο εξοπλισμό και τις ανάλογες ψηφιακές υποδο-

μές προκειμένου να γίνει εφικτή η τηλεκπαίδευση ταυτόχρονα, από δύο ή και περισσότερους μαθητές.

Σε μια πολύτεκνη οικογένεια, η οποία έχει τουλάχιστον 4 παιδιά, απαιτούνται έξι (6) Η/Υ, (τέσσερις για τα παιδιά και δύο για τους γονείς που τηλεργάζονται και σε συνδυασμό με τις ανάγκες σε τηλεπικοινωνιακές συνδέσεις καθιστούν πολύ δύσκολες τις προϋποθέσεις συμμετοχής στην τηλεκπαίδευση.

Σε οικογένειες με μεγαλύτερο αριθμό παιδιών τότε η τηλεκπαίδευση καθίσταται αδύνατη, με την απειλή των απουσιών να επικρέμαται επί των παιδιών επειδή δεν διαθέτουν τόσο μεγάλο αριθμό Η/Υ στο σπίτι.

Από την πλευρά της, η κυρία Αγγελή ζητά να βρεθεί άμεσα λύση προκειμένου τα παιδιά των πολύτεκνων οικογενειών, να λαμβάνουν Η/Υ με την επίδειξη θεωρημένης πολυτεκνικής ταυτότητας/ βιβλιαρίου, με την υποχρέωση να τον επιστρέψουν στο τέλος του εκπαιδευτικού έτους και να μην προσμετρηθούν οι απουσίες τους

στη διάρκεια της τηλεκπαίδευσης, αν δεν είναι εφικτό να δανεισθούν Η/Υ.

«Τα σπίτια δεν είναι επαγγελματικοί χώροι. Δεν μπορούν ταυτόχρονα 4 μαθητές -μέλη των οικογενειών- να κάνουν μάθημα. Δεν το αντέχει το σύστημα» επισήμανε η κυρία Αγγελή. Επιπλέον, είπε πως το κόστος είναι τεράστιο και πως είναι υποχρέωση της πολιτείας η δημόσια και δωρεάν παιδεία και το κράτος οφείλει να εξασφαλίζει την απρόσκοπτη πρόσβαση στην παιδεία, στους οικονομικά ευάλωτους συμπολίτες μας.

«Το κράτος και το Υπουργείο Παιδείας θα πρέπει να μεριμνήσει για τις Τρίτεκνες και Πολύτεκνες οικογένειες που χρειάζονται περισσότερες από μία συσκευές υπολογιστή προκειμένου να πραγματοποιείται η τηλεκπαίδευση» ανέφερε.

Πηγή: Τηλεκπαίδευση: Τις πολύτεκνες οικογένειες δεν τις σκέφτηκε κανείς; Κραυγή αγωνίας - Newsbomb - Ειδήσεις - News

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΗΜΕΡΑ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Με αφορμή την Ευρωπαϊκή ημέρα ασφαλούς χρήσεως του Διαδικτύου, η ΑΣΠΕ επισημαίνει τη σημασία του θέματος στην εποχή της τηλεργασίας και τηλεκπαίδευσης.

Η ανεμπόδιση πρόσβαση στο Διαδίκτυο εξελίσσεται σε κοινωνικό αγαθό τον 21^ο αιώνα. Όμως, σε σημαντικό αριθμό οικογενειών και ιδίως πολύτεκνων οικογενειών, δεν υπάρχει ανεμπόδιση δυνατότητα προσβάσεως στο Διαδίκτυο λόγω αδυναμίας απόκτησης εξοπλισμού και τηλεπικοινωνιακού κόστους. Η Ανωτάτη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος επισημαίνει εκ νέου τις αυξημένες δυσκολίες προσβάσεως λόγω των αυξημένων αναγκών που έχουν οι πολύτεκνες οικογένειες.

Ειδικά στην παρούσα συγκυρία στη χώρα μας και με δεδομένο το καθεστώς τηλεργασίας και τηλεκπαίδευσης, οι πολύτεκνες οικογένειες – μέλη μας αντιμετωπίζουν πρόβλημα στην απρόσκοπτη εξ αποστάσεως εργασία και εκπαίδευση των παιδιών τους λόγω τηλεπικοινωνιακών αναγκών. Είναι πολύ δύσκολο, ως αδύνατο, να υπάρχει επαρκής αριθμός ηλεκτρονικών συσκευών με καλή σύνδεση και καλό επίπεδο εξυπηρέτησης χρήστη σε οικογένειες που περιμένουν από την ίδια γραμμή και τον ίδιο διανεμητή (router) να λειτουργήσουν 6 άτομα (2 γονείς και 4 παιδιά), 7, 8, 9, ή και πολύ περισσότερα άτομα.

Για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης και έχοντας υπόψη την υποχρέωση της πολιτείας για την υποστήριξη των πολυτέκνων, όπως προβλέπεται και στο Σύνταγμα, πρέπει να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα ώστε οι πολύτεκνες οικογένειες να μην στερηθούν του δικαιώματος στην εργασία και στην εκπαίδευση λόγω του κόστους απόκτησης πρόσθετων υπολογιστών και 2ης τηλεπικοινωνιακής γραμμής και της αναβάθμισης της υπάρχουσας στα 100 mbps, όπως είναι αναγκαίο για χρήση από τόσο πολλούς ταυτόχρονους χρήστες.

Για το λόγο αυτό ζητούμε η πολιτεία να επιδοτεί, χωρίς

εισοδηματικούς περιορισμούς, την απόκτηση πρόσθετων ηλεκτρονικών συσκευών και την απόκτηση 2ης τηλεπικοινωνιακής γραμμής καθώς και την αναβάθμιση της υπάρχουσας στα 100 MBPS για τους έχοντες την πολυτεχνική ιδιότητα.

Επίσης, η Πολιτεία θα πρέπει να δώσει δωρεάν εξοπλισμό (n/u, laptop, smart phones) στις πολύτεκνες οικογένειες σε όλη την Ελλάδα, στο πλαίσιο της ειδικής φροντίδας που επιτάσσει το Σύνταγμα, καθώς η αγορά αυτών αντιπροσωπεύει σημαντικό μέρος του οικογενειακού προϋπολογισμού των πολύτεκνων οικογενειών. Εκτός των εισοδηματικών κριτηρίων που θα ορισθούν για την ενίσχυση των οικογενειακών με χαμηλά εισοδήματα για την αγορά εξοπλισμού με προνοιακή λογική, θα πρέπει να δοθεί εξοπλισμός στις πολύτεκνες οικογένειες κατά προτεραιότητα, με

λογική δημογραφικής και οικογενειακής πολιτικής, χωρίς εισοδηματικά κριτήρια.

Όλα τα ανωτέρω μπορούν να επιχορηγηθούν από τα κονδύλια του Ταμείου Ανάκαμψης, χωρίς να επιβαρύνουν καθόλου τον κρατικό προϋπολογισμό, όπως έχει ήδη προτείνει η ΑΣΠΕ στην Κυβέρνηση.

Είναι καθαρά θέμα πολιτικής βούλησης. Αναμένουμε. Δείτε επίσης

1) Home - Safer Internet Day

2) Εγχειρίδιο «Σύνδεση με Σύνεση» από τη δράση Saferinternet.gr <https://saferinternet.gr/index.php?parentobjId=Page15&objId=Category82&p=0>

Περιέχει 19 σχέδια μαθημάτων διάρκειας 22 διδακτικών ωρών για την προαγωγή του ψηφιακού αλφαριθμητικού και τη μύηση σε βασικούς κανόνες χρήσης του Διαδικτύου. Αν και πρωταρχικά απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς, τα προτεινόμενα μαθήματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν 'ως έχουν' από τους γονείς για τη δημιουργία δραστηριοτήτων μέσα στην οικογένεια, προς όλες τις ηλικίες των παιδιών τους.

ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΩΣ «ΠΕΡΑΣΜΑ» ΣΕ ΠΡΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥΣ ΛΑΟΥΣ

Ο αείμνηστος πατ. Αλέξανδρος Σμέμαν σημειώνει ότι ο Χριστιανισμός δεν έφερε καινούργια πράγματα αλλά κάνει τα πάντα καινούργια. Κι αυτό συμβαίνει διότι πυρήνας του είναι το μόνο καινό υπό τον ήλιο Πρόσωπο, ο Αναστάς Ι. Χριστός. Μόνος αυτός δια της σταυρικής αγάπης εις τέλος (Ιω. 13,1) νίκησε πραγματικά δια του θανάτου τον θάνατο που δηλητηριάζει διαχρονικά την ανθρώπινη ύπαρξη έχοντας ως κεντρί του την αμαρτία και ιδίως την αλαζονεία και την αυτάρκεια (Α' Κορ. 15, 55-56). Η παρουσία του Αναστάσιου στην ανθρώπινη καθημερινότητα μεταγγίζει κατεχοχόν διά της Ευχαριστίας και του Βαπτίσματος στον άνθρωπο – που βιώνει τραγικά το εδώ και το τώρα – ελπίδα, φως, ζωή, λόγο ύπαρξης ή μάλλον συν-ύπαρξης.

Και οι δύο σημαντικότερες χριστιανικές εορτές, τα Χριστούγεννα και η Ανάσταση έχουν τις ρίζες τους σε χρόνια αρχαιότερα. Ιδίως οι ιουδαϊκές εορτές, όπως το Πάσχα, έχουν μία τριπλή θεμελίωση: Καταρχάς συνδέονται μέσω της Δημιουργίας τόσο με τη φύση (που συνιστά μία Βίβλο) όσο και με την ανθρώπινη αναζήτηση του Θεού. Είναι κατόπιν εορτές της αναμνήσεως, της σκέψεως και της αναβιώσεως των αγιαστικών πράξεων του προσωπικού Θεού που συμπάσχει με το πλάσμα Του και επεμβαίνει απελευθερωτικά-λυτρωτικά στην Ιστορία. Τέλος η ανάμνηση εξελίσσεται ολοένα και περισσότερο σε ελπίδα της ερχόμενης τέλει-ας αγιαστικής επεμβάσεως, η οποία ακόμη δεν έχει συμβεί. (Ράτσεινγκερ)

Η λέξη Πάσχα (*pesàch*) συνήθως ετυμολογικά συνδέεται με το *πέρασμα*, τη *διάβαση*, αν έχει και τη σημασία του προστατεύω (Ησ. 31, 5). Είναι μια πανάρχαια ποιμενική γιορτή. Κάθε άνοιξη οι νομάδες ποιμένες έσφαζαν-θυσίαζαν ένα χρονιάρικο αρνί για να προστατευθεί το κοπάδι τους από τη δαιμονική κακοτυχία και να αποκρυπτογραφήσουν το άγνωστο μέλλον από την ωμοπλάτη του (ωμοπλατοσκόλια). Η ποιμενική εορτή του Πάσχα συνδυαζό-

Του Δρ. Σωτήρη Δεσπότη
Καθηγητή Πανεπιστημίου Αθηνών,
Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας,
Πολύτεχνου

ταν με τη γεωργική ανοιξιάτικη εορτή των Αζύμων. Οι Χαναναίοι καλλιεργητές ταυτόχρονα με τη συγκομιδή κριθαριού έτρωγαν ψωμί χωρίς προζύμι για να αποτρέψουν κάθε αρνητικό στη σοδειά. Κατόπιν το Πάσχα συνδέθηκε με το κορυφαίο γεγονός της απελευθέρωσης των σκλάβων Εβραίων από την Υπερδύναμη της τυραννίας και της ύβρης, το πέρασμα από την Θάλασσα την Ερυθρά και την περιπετειώδη πορεία τους προς τη Γη όπου έρεε μέλι και γάλα όχι όμως διά της παράκτιας λεωφόρου αλλά διαμέσου της σκληρής και άνυδρης ερήμου εκεί όπου η ανθρώπινη ύπαρξη συνειδητοποιεί ότι

δεν ζει από τον άρτο και το θέαμα της εικονικής πραγματικότητας και των αναλώσιμων όντων, αλλά από τον Θεό της ελευθερίας από κάθε εξάρτηση και της αγάπης, τον μόνον Κύριο της ιστορίας και της φύσης. Συγκεκριμένα το Πάσχα δεν συνδέεται με τη διάβαση της «Θάλασσας των Καλαμιών» αλλά με το πέρασμα του ολοθρευτή αγγέλου από τα σπίτια και το θάνατο των πρωτοτόκων εκείνη τη «μεγάλη» νύχτα πριν την Έξοδο. Οι Ισραηλίτες έπρεπε να σφάξουν και όρθιοι να καταναλώσουν οικογενειακά ένα αρσενικό χρονιάρικο αρνί χωρίς μύμο (ψεγάδι) με το αίμα του οποίου σφράγισαν τις θύρες των καλυβών τους έτσι ώστε να διασωθούν τα παιδιά τους. Αυτή τη γιορτή του Πάσχα γιόρταζαν και γιορτάζουν λαμπρά οι Ισραηλίτες στις 14 Νισάν (Μαρτίου-Απριλίου) ενθυμούμενοι εκτός

από την λευτεριά τους, τη δημιουργία του κόσμου και αναμένοντας με λαχτάρα έναν νέο Μωυσή που θα τους ελευθερώσει από τους ξένους δυνάστες. Ο Ησαΐας (κεφ. 24-27), ο Ιεζεκιήλ (κεφ. 37) και ο Δανιήλ (κεφ. 12) σε μια εποχή που η πολιτική και θρησκευτική εξουσία που έδρευε στη Σιών υπέστη διασυρμό αλλά και ο τρόμος από τις ενοχές, τον πόνο και τον θάνατο - Άδη «καταπλάκωνε» τον κόσμο, ευαγγελίσθηκαν την ανακαίνιση τούτου του κόσμου της φθοράς και του στεναγμού.

Το καταπληκτικό είναι ότι και για τα έθνη υπήρξε ένας μεγάλος προφήτης της ανάστασης: ▶

είναι η ίδια η φύση που συνιστά μία Βίβλο. Η άνοιξη, η εποχή της βλάστησης, της ανθοφορίας, της αναζωογόνησης της φύσης μετά από το χειμώνα της ερημιάς κηρύττει το δικό της ευαγγέλιο. Ο σπόρος, που πρέπει να θαφτεί βαθιά στη γη για να μη μείνει μόνος αλλά να βλαστήσει και να αναδειχθεί σε ένα υψηλό καρποφόρο και ευσκιόφυλλο δέντρο (Ιω. 12, 23-25), ο ήλιος που χάνεται στα βάθη του ορίζοντα για να ξαναανατείλει λαμπρότερος την επόμενη ημέρα, η σελήνη η οποία μετά από τρεις μέρες απόλυτης σιωπής παρουσιάζεται ολόκληρη στον έναστρο ουρανό, η λάμψη της φωτιάς που προέρχεται από τη τριβή δύο ξερών λίθων, η μάνα γη που ερημώνει και βλαστάνει, αλλά και η γυναίκα η οποία τεκνοποιεί με ωδίνες που συνοδεύονται από αγγαλίαση μετά από εννέα μήνες από ένα σπέρμα έναν ολόκληρο άνθρωπο που σκέφτεται και αγαπά, μιλούσαν και δίδασκαν όλους τους λαούς που στέκονταν τρομαγμένοι μπροστά στη σαρωτική και αδιάκριτη αδηφαγία του θανάτου, ότι η Ανάσταση είναι εφικτή. Ο άνθρωπος γίνεται *σκωλήκων βρώμα και χώμα*. Θα αναστηθεί όμως ομορφότερος, καινότερος και λαμπρότερος.

Αυτό που προανήγγειλαν οι προφήτες και διαλαλούσε η φύση συνέβη στην Ιστορία. Πρώτος ο Ιωάννης ο Βαπτιστής είδε στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού τον αμνό, ο οποίος αν και άμωμος, χωρίς δηλ. τον μώμο και την κηλίδα της αμαρτίας, με την εκούσια κι επώδυνη σφαγή Του πάνω στον Σταυρό **αίρει** (σπκώνει πάνω του και ταυτόχρονα εξαλείφει) τις αμαρτίες και τις ενοχές και μάλιστα όλης της ανθρωπότητας. Το Πάσχα βιώνεται μέχρι σήμερα στην Εκκλησία (όπως κάποτε από τους βαπτιζόμενους) από όσους δεν γεννιούνται αλλά γίνονται Χριστιανοί ως η προσωπική έξοδος από τη δουλεία του κάθε λογής «Φαραώ» και η παραίτηση από τη συνεχή ενασχόληση με το πηλό και τα άχυρα, τη μέριμνα για τη σάρκα και τους «δείκτες» της ευημερίας. Σηματοδοτεί γκρέμισμα των «ειδώλων», έξοδο από τον «καναπέ» και πορεία μαζί με τους «πενθούντες» τους «πεινώντες και διψώντες για δικαιοσύνη» μέσα από τη Νεκρά Θάλασσα και την έρημο αυτής της ζωής και αυτού του κόσμου προς τη Βασιλεία. Αυτός ο νέος κόσμος του Θεού (η Βασιλεία) δε συνιστά μια Ουτοπία αλλά διά της συμμετοχής στο αναστημένο Σώμα του Χριστού που συνεπάγεται καθημερινή θυσία χάριν του **άλλου**, της εικόνας Του, ανατέλλει ως αναστάσιμο φως

μέσα από τους «τάφους» της απόγνωσης, της απογοήτευσης από τις ανθρώπινες ιδεολογίες και της κρίσης των αξιών της κατανάλωσης. Ίδου γάρ ἦλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ **Χαρὰ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ!** Χριστὸς **Ἀνέστη!**

Ελληνικά Έθιμα

Χριστὸς **αληθῶς** ανέστη!: ένας αληθινός χαιρετισμός αλλά μια ομολογία πίστης που κρατά όρθιους τους Ρωμιούς στα «δύσκολα»! Συνοδεύεται από έθιμα πανάρχαια που διασώζονται στο διάβα των αιώνων υπερνικώντας τη λησμονιά και το θάνατο. Ο οβελίας αντιστοιχεί στο ιερό σφάγιο της οικογένειας που ήταν ένα είδος εορταστικής θυσίας. Ακόμη και το ψήσιμο του αρνιού, η ετοιμασία του εθνικού μας φαγητού, ανάγεται στους Ομηρικούς χρόνους και είναι η συνέχεια μιας πανάρχαιας λαϊκής θρησκείας που έστω και στο σκοτάδι ψηλαφά τη *ζωή εν τάφω*. Ο λάκκος που ανοίγουμε για τη θράκα (στα αρχαία ελληνικά *βόθρος, εσχάρα*) ήταν ένας βωμός για τους υποχθόνιους θεούς. Και τότε το ιερό σφάγιο το κάρφωναν ή το έδεναν στην άκρη ενός δόρατος που το κρατούσαν ψηλά, πάνω από τα κάρβουνα για να μην καεί.

Το κόκκινο αυγό έχει και αυτό την δικιά του σημασία. Όπως κάτω από το σκληρό τσόφλι του αυγού βρίσκεται η νεκρή φαινομενικά ουσία του (λευκωμα και κρόκος), έτσι και κάτω από την ταφόπετρα της σπιλιάς βρισκόταν ο φαινομενικά κοιμώμενος Ιησούς. Αυτήν την πέτρα όμως διέρρηξε ο Ιησούς, όπως η καινούργια ζωή σπάει το τσόφλι του αυγού. Το αυγό αποτελεί έτσι σύμβολο της Ανάστασης όλου του κόσμου.

Το άγιο Φως που αναπηδάει θαυματουργικά από τον τάφο του Χριστού «προτυπώνεται» από το ιερό πυρ που ξεπηδούσε στους Δελφούς από το χάσμα και το τάφο του Θεού. Αυτή η φωτιά διέθετε δύναμη καθαρτική. Θυμίζει επίσης το ιερό πυρ που μετέφεραν μαζί τους οι Έλληνες άποικοι όταν ξενιτεύονταν στη Μικρασία και την Ιωνία, προκειμένου να αισθάνονται τον μυστικό αλλά αδιάσπαστο δεσμό τους με την μητέρα-Πόλη, με την μητρόπολη πατρίδα. Το τσουρούφλισμα του σπιτιού εξασφάλιζε ήδη στην αρχαία Ελλάδα καλούς οιωνούς να την επομένη χρονιά.

Έτσι λοιπόν ο σημερινός Έλληνας κάνει αυτό που έκαναν χιλιάδες χρόνια πριν οι προγονοί του, κρατώντας όλα τα έθιμά του εξαγνισμένα και καθαρμένα από το φως της Ορθοδοξίας που προσλαμβάνει και μεταμορφώνει μοναδικά τα πάντα.

Μέτρα για τη διασφάλιση του επιπέδου διαβίωσης των παιδιών: Ημερίδα της Γερμανικής Ομοσπονδίας Οικογενειακών Οργανώσεων

Συνάντηση Ευρωπαίων Εμπειρογνομένων στις 27 Ιουνίου 2016, στο Βερολίνο

Το επίπεδο αξιοπρεπούς επιβίωσης των παιδιών είναι κεντρικό στοιχείο στο Γερμανικό σύστημα εξισορρόπησης των οικογενειακών βαρών. Έχει σημαντική αξία σε διάφορους τομείς:

1. Στο φορολογικό δίκαιο, το κόστος διαβίωσης που αναγκαστικά βαρύνει τους γονείς προκειμένου να διασφαλιστεί η αξιοπρεπή επιβίωση και η ισότιμη κοινωνική συμμετοχή των παιδιών τους εξαιρούνται από την φορολογία.

2. Η ελάχιστη καταβολή παιδικής υποστήριξης σε περίπτωση χωρισμού ή διαζυγίου εξαρτάται από το προκαθορισμένο επίπεδο διαβίωσης των παιδιών.

3. Επιπλέον, ο ορισμός του επιπέδου αξιοπρεπούς διαβίωσης των παιδιών προέρχεται από τη Γερμανική νομοθεσία πρόνοιας, η οποία, με τα οφέλη που παρέχει, οικοδομεί το βασικό δίκτυο κοινωνικής υποστήριξης.

Το πραγματικό επίπεδο αξιοπρεπούς επιβίωσης των παιδιών διαφέρει από τα αναφερόμενα στο δίκαιο πρόνοιας, το φορολογικό δίκαιο και το νόμο διαβίωσης αν και υπάρχουν αλληλεξαρτήσεις μεταξύ τους. Αυτό οδηγεί σε πολλούς αντιφατικούς κανονισμούς και έλλειψη διαφάνειας, ακόμη και σε περιπτώσεις που αναγκαίες παροχές ψαλιδίζονται. Τέτοιου τύπου αντιφάσεις μπορεί να επηρεάσουν σε διαφορετικό βαθμό τις οικογένειες, αναλόγως του επιπέδου ζωής, της εισοδηματικής τους κατάστασης, να δημιουργήσουν σημαντικές κοινωνικές δυσκολίες για αυτές, καθώς το πραγματικό ύψος του αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης των παιδιών και οι βασικές κοινωνικές ελάχιστες ανάγκες κρίνονται ως ανεπαρκείς.

Αυτό σημαίνει ότι η θεμελιώδης εγγύηση ενός ελάχιστου επιπέδου αξιοπρεπούς διαβίωσης για τα παιδιά καθώς και η μορφή που αυτό θα παρέχεται καθορίζει αποφασιστικά τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες διαβίωσης των οικογενειών.

Αυτό δεν ισχύει μόνο για τη Γερμανία αλλά και για τα άλλα (ευρωπαϊκά) κράτη. Αλλά τι χρειάζονται οι οικογένειες και τα παιδιά για να ζήσουν μια καλή ζωή; Πώς υπολογίζονται οι ελάχιστες πραγματικές ανάγκες; Ποιες

Του Δημήτρη Χατζηγεωργίου

Οικονομολόγου (ΜΔΕ), τ. Τραπεζικού Επιθεωρητή, Ταμία της Ενώσεως Πολυτεχνικών Αθηνών (ΕΠΠΑ)

είναι οι βασικές ανάγκες των παιδιών που πρέπει να ληφθούν υπόψη; Και με ποιο τρόπο θα φτάσουν στο παιδί τα μέτρα αξιοπρεπούς επιβίωσης; Φυσικά, υπάρχουν διάφορες απαντήσεις σε αυτά τα ερωτήματα στην Ευρώπη, διότι τα πλαίσια που καθορίζονται από τα κοινωνικά συστήματα διαφέρουν από χώρα σε χώρα. Ωστόσο, μια ματιά στα γειτονικά ευρωπαϊκά κράτη και οι προσεγγίσεις τους μπορούν και πρέπει να φέρουν νέες ιδέες στην εθνική συζήτηση και να παρέχουν μερικές καλές συμβουλές για την ταχεία αλλαγή του συστήματος.

Η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία των Οικογενειακών Οργανώσεων AGF οργάνωσε μια συνάντηση εμπειρογνομένων στο Βερολίνο για να συζητηθούν τα θέματα αυτά, επικεντρώνοντας στους θεμελιώδεις κοινωνικοπολιτικούς στόχους καθώς και στις συγκεκριμένες πολιτικές επιδοματικών παροχών. Η παρουσίαση του Βελγίου αφορούσε στην πρόσφατα εγκριθείσα μεταρρύθμιση των επιδομάτων παιδιών και τις αλλαγές που επέφερε για τις οικογένειες, ενώ αυτή της Μεγάλης Βρετανίας επικεντρώθηκε στην μάλλον κακή κοινωνική ασφάλιση για τις οικογένειες και τις συνεχιζόμενες περικοπές παροχών, ειδικά για οικογένειες με περισσότερα παιδιά. Από την άλλη πλευρά, η ομιλία της Γαλλίας ασχολήθηκε λεπτομερώς με το ερώτημα, τι χρειάζονται τα παιδιά και οι οικογένειες για μια αξιοπρεπή διαβίωση και πώς μπορούν να υπολογιστούν οι κατάλληλοι προϋπολογισμοί αναφοράς.

Από την άλλη πλευρά, η ομιλία της Γαλλίας ασχολήθηκε λεπτομερώς με το ερώτημα, τι χρειάζονται τα παιδιά και οι οικογένειες για μια αξιοπρεπή διαβίωση και πώς μπορούν να υπολογιστούν οι κατάλληλοι προϋπολογισμοί αναφοράς.

Βασικά ευρήματα της συνάντησης εμπειρογνομένων

Ομοιότητες στη βασική δομή των συστημάτων

Σε όλες τις χώρες που αξιολογήθηκαν, η παροχή οικονομικών επιδομάτων και τα φορολογικά μέτρα αποτελούν τους κύριους πυλώνες του συστήματος οικονο-

μικής στήριξης για τις οικογένειες. Το επίδομα τέκνου είναι το πιο σημαντικό μέτρο οικονομικής στήριξης και χορηγείται σχεδόν καθολικά (δηλ. χωρίς εισοδηματικά κριτήρια). Η έκπτωση φόρου για κάθε τέκνο τέκνο αποτελεί το κύριο μέρος του δεύτερου πυλώνα στήριξης για την ηπειρωτική Ευρώπη.

Αναφορά σε επίπεδο αξιοπρεπούς επιβίωσης των παιδιών

Μόνο στη Γερμανία και την Αυστρία ένα προκαθορισμένο επίπεδο αξιοπρεπούς επιβίωσης των παιδιών χρησιμοποιείται για τον καθορισμό του ποσού των παροχών. Όμως, η μέθοδος υπολογισμού του επιπέδου αξιοπρεπούς επιβίωσης διαφέρει στο πώς και σε ποιο βαθμό πρέπει να χορηγείται χρηματοοικονομικά σε οικογένειες.

Τρέχουσες περικοπές παροχών

Το επίδομα παιδιών σε ορισμένες χώρες δεν είναι πλέον καθολικό αλλά εξαρτάται από εισοδηματικά κριτήρια. Ξεπερνώντας ένα ορισμένο όριο εισοδήματος, μειώνεται ή μηδενίζεται. Επιπλέον, στο Ηνωμένο Βασίλειο, εισήχθη ένα μέγιστο όριο παροχών για όλες τις κοινωνικές παροχές που μπορούν να αποκτηθούν ανά οικογένεια. Οι τρέχουσες μεταρρυθμίσεις των κοινωνικών και φορολογικών μέτρων καθώς και εκείνων που βρίσκονται ακόμη υπό συζήτηση πλήττουν κυρίως τις μεγάλες οικογένειες.

Αναθεώρηση και σχετικά όρια εισοδήματος

Τα οφέλη προσαρμόζονται ως επί το πλείστον στον πληθωρισμό, αλλά σπανίως πραγματοποιείται τακτικός επανυπολογισμός των αναγκών. Μεγάλες διαφορές εμφανίζονται στον ορισμό των σχετικών ορίων εισοδήματος. Ενώ τα 55.000 ευρώ / έτος εξακολουθούν να θεωρούνται χαμηλό εισόδημα στην Αυστρία, στο Ηνωμένο Βασίλειο ένα εισόδημα 60.000 ευρώ / έτος οδηγεί ήδη σε περικοπές των επιδομάτων παιδιών.

Πολιτική Ατζέντα

Σε όλες τις χώρες, τα παρεχόμενα οφέλη στοχεύουν στην κάλυψη τουλάχιστον ενός μέρους του κόστους για τα παιδιά και στην εξισορρόπηση του βάρους για τις οικογένειες έναντι άτεκνων οικογενειών. Εξειδικευμένοι στόχοι υπάρχουν μόνο μερικώς.

Επιδράσεις των μέτρων

Σε καμία χώρα η οικονομική στήριξη των οικογενειών δεν καταφέρνει να βγάλει από την φτώχεια οικογένειες με χαμηλό εισόδημα. Αποτελέσματα πρόληψης της φτώχειας φέρουν δημιουργούνται μόνο στα μεσαία εισοδήματα. Οι μονογονεϊκές οικογένειες, οι μεγάλες οικογένειες και οι οικογένειες με μόνο μία πηγή εισοδήματος είναι σε ιδιαίτερα μειονεκτική θέση. Σε ορισμένες χώρες μελέτες δείχνουν ότι τα οφέλη δεν καλύπτουν επαρκώς τις ανάγκες αυτών των οικογενειών.

Κύριο συμπέρασμα της συζήτησης

Η μείωση της φτώχειας πρέπει να αποτελεί κύριο στόχο του συστήματος οικονομικής στήριξης για τις οικογένειες. Ιδιαίτερα η παιδική φτώχεια πρέπει να μειωθεί και πρέπει να δοθεί η δυνατότητα κοινωνικής συμμετοχής σε όλα τα παιδιά.

Η περίπτωση της Γερμανίας

Η Μαρία Βέρισγκ, Καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο του Ντόρτμουντ, αναφέρθηκε στην σημασία της ιδέας του επιπέδου παιδικής διαβίωσης, το οποίο είναι στενά συνδεδεμένο με το Γερμανικό Σύνταγμα με αποτέλεσμα την υποχρέωση των πολιτικών να μετρούν και να εγγυώνται αυτό το επίπεδο. Η ιδέα αυτή εκδηλώνεται σε τρία επίπεδα:

- Στο κοινωνικό δίκαιο, όπου το επίπεδο διαβίωσης πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των παιδιών διότι το οικογενειακό εισόδημα δεν κρίνεται επαρκές για να καλύψει τις ανάγκες των παιδιών,

- Στο φορολογικό δίκαιο, όπου τα οφέλη που στοχεύουν στο επίπεδο διαβίωσης δεν πρέπει να φορολογούνται,

- Στη συνεχή αναζήτηση απαντήσεων στο ερώτημα τι πραγματικά χρειάζονται τα παιδιά, εάν είναι μόνο χρήματα στην οικογένεια και πως μπορεί καλύτερα να ορισθεί το επίπεδο διαβίωσης.

Στις αρχές της δεκαετίας του 90, το Ομοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο εισήγαγε το δικαίωμα προστασίας του κοινωνικο-οικονομικού επιπέδου διαβίωσης για ενήλικες και παιδιά, με έρεισμα στο Ομοσπονδιακό Σύνταγμα, ιδέα που προέρχεται από την ισότητα των πολιτών έναντι του νόμου και υλοποιείται σε διάφορα επίπεδα, όπως και στο ελάχιστο ποσό επιδόματος παιδιού.

Σύμφωνα με μια απόφαση του Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Δικαστηρίου το 1998, οι ανάγκες των παιδιών δεν αφορούν μόνο στην ικανοποίηση των φυσικών και κοινωνικο-πολιτιστικών πτυχών της διαβίωσης, αλλά περιλαμβάνουν την εκπαίδευση, τη φροντίδα, την επιμόρφωση, κάτι που οδήγησε στην αύξηση του επιδόματος.

Σύμφωνα με μια απόφαση του Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Δικαστηρίου το 1998, οι ανάγκες των παιδιών δεν αφορούν μόνο στην ικανοποίηση των φυσικών και κοινωνικο-πολιτιστικών πτυχών της διαβίωσης, αλλά περιλαμβάνουν την εκπαίδευση, τη φροντίδα, την επιμόρφωση, κάτι που οδήγησε στην αύξηση του επιδόματος.

Ένα ερώτημα που έχει τεθεί είναι ποια είναι η προτιμότερη μορφή στήριξη των παιδιών: οι φοροαπαλλαγές ή το επίδομα παιδιού; Για τις περισσότερες οικογένειες, το επίδομα παιδιών είναι καλύτερη μορφή στήριξης διότι οι φοροαπαλλαγές είναι μικρότερες σε χαμηλότερα εισοδήματα, επομένως το όφελος είναι μικρότερο.

Λοιπόν, πόσο υψηλή πρέπει να είναι η φορολογική αποζημίωση (φοροαπαλλαγή); Πρέπει η νομοθεσία να εκτιμήσει το ύψος της; Το Ομοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο επεσήμανε ότι το επίπεδο διαβίωσης είναι σχετικό, ανάλογα με τη συνολική οικονομική κατάσταση και τη συναίνεση της κοινωνίας σχετικά με το ελάχιστες απαραίτητες ανάγκες. Το χαμηλότερο δίκτυο κοινωνικής ασφάλισης είναι το μέτρο για τη φορολογική αποζημίωση. Αυτό το μέτρο καθορίζεται στατιστικά και αποτελεί τη βάση για την έκθεση «Επίπεδο Διαβίωσης Έκθεση» που εκδίδεται κάθε δεύτερο έτος από τη Γερμανική Κυβέρνηση για να προσδιορίσει το επίδομα τέκνου.

Προς το παρόν, η φορολογική αποζημίωση για κάθε παιδί ανέρχεται σε 7.248 ευρώ ετησίως.

Αυτό ισχύει τουλάχιστον για τους γονείς με κοινή φορολογία. Διαφορετικά, σε κάθε γονέα χορηγείται το μισό επίδομα.

Το επίδομα τέκνου αυτή τη στιγμή (2016) ανέρχεται σε 190 ευρώ για το πρώτο και το δεύτερο παιδί, 196 ευρώ για το τρίτο παιδί και για κάθε επόμενο παιδί 221 ευρώ το μήνα.

Η επίδραση εξοικονόμησης φόρου είναι μεγαλύτερη όσο υψηλότερο είναι το εισόδημα. Προς το παρόν, η φορολογική αποζημίωση υπερβαίνει το συνολικό ποσό του επιδόματος τέκνου από ένα ετήσιο εισόδημα 65.000 ευρώ και άνω.

Μερικά συμπεράσματα

Στην Αυστρία γίνεται συζήτηση για το ποιο είναι το μέγιστο αποδεκτό όριο αξιοπρεπούς επιβίωσης, ενώ η παραδοχή ότι μόνο το ήμισυ του επιπέδου αξιοπρεπούς επιβίωσης των παιδιών λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό του επιδόματος παιδιού έχει εγείρει ερωτηματικά.

Στο Βέλγιο, η τρέχουσα μεταρρύθμιση των παροχών για παιδιά τέθηκε υπό αμφισβήτηση. Οι οικογένειες με περισσότερα από τρία παιδιά χάνουν στήριξη. Οι περικοπές είναι πολύ επισφαλείς, ειδικά για πολυμελείς οικογένειες, οι οποίες διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο φτώχειας και στο Βέλγιο. Η συνεχιζόμενη τάση προς σύσταση μικρότερων οικογενειακών μονάδων στο Βέλγιο, που φέρνει μαζί του ένα μεταβαλλόμενο εκλογικό σώμα, χρησιμοποιήθηκε ως πολιτικό επιχείρημα για τη μεταρρύθμιση. Οι μεγάλες οικογένειες θα κυλήσουν βαθύτερα στη φτώχεια με την μεταρρύθμιση.

Στην Μεγάλη Βρετανία δεν υπάρχει πλέον οικογενειακή πολιτική με την πραγματική έννοια. Ο όρος δεν αναφέρεται καν εκεί. Η οικογένεια θεωρείται πρωτίστως ιδιωτικό ζήτημα. Ο στόχος είναι μάλλον να αποφευχθούν τα "λάθος κίνητρα". Ωστόσο, αυτό που είναι ουσιαστικά χρήσιμο είναι ότι στη Μεγάλη Βρετανία οι παροχές κοινωνικής πρόνοιας καθορίζονται σε εθνικό επίπεδο.

Επίσης, οι υπολογισμοί που κάνει η Εθνική Ομοσπονδία Οικογενειακών Οργανώσεων (UNAF) για το ύψος του ελάχιστου απαραίτητου ελάχιστου οικογενειακού προϋπολογισμού λαμβάνονται ελάχιστα υπόψη από τους πολιτικούς στην Γαλλία και έτσι τα οφέλη που δίνονται για τις οικογένειες εξακολουθούν να μην βασίζονται σε αυτούς τους υπολογισμούς. Τέτοιοι υπολογισμοί του ελάχιστου αναγκαίου οικογενειακού προϋπολογισμού δεν υπάρχουν μόνο στη Γαλλία, αλλά, υπό την ηγεσία της ΕΕ, πραγματοποιούνται παρόμοιες μελέτες και στα 28 κράτη μέλη. Ένας από τους στόχους αυτού του ολοκληρωμένου έργου είναι να αναπτύξει μια ενιαία μέθοδο αναφοράς για τον υπολογισμό του ελάχιστου αποδεκτικού οικογενειακού προϋπολογισμού σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Ωστόσο, το επίκεντρο είναι οι οικογενειακοί προϋπολογισμοί και όχι οι προϋπολογισμοί για την αξιοπρεπή επιβίωση των παιδιών.

Η εκτίμηση, ότι ο υπολογισμός οικογενειακών προϋπολογισμών αναφοράς είναι μια πολύ καλή προσέγγιση

του προβλήματος, που βασίζεται γενικά σε εμπειρικά συλλεγόμενα δεδομένα και προσομοιώσεις, βρήκε πρόσφορο έδαφος. Οι δυνατότητες της υιοθέτησης μιας τέτοιας ιδέας θεωρήθηκαν τεράστιες και θα άξιζε μια προσπάθεια να φτάσει μέχρι τους πολιτικούς.

Το ζήτημα αν τα οφέλη που θα προκύψουν πρέπει να είναι δικαίωμα του παιδιού ή των γονέων, μια απόφαση που θα μπορούσε να έχει σημαντικές επιπτώσεις, ιδίως στο Γερμανικό σύστημα για το συμψηφισμό του εισοδήματος των γονέων, είναι σήμερα δευτερεύουσας σημασίας στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Στο Βέλγιο συζητείται σήμερα και περιοδικά, αλλά τα δικαιώματα του παιδιού δεν είναι πραγματικά στο επίκεντρο. Στη Μεγάλη Βρετανία όμως συζητήθηκε. Ως αποτέλεσμα, η παροχή διατροφής των παιδιών μετά το χωρισμό ή το διαζύγιο έχει ήδη οριστεί ως δικαίωμα του παιδιού στη Σκωτία, ενώ στην Ουαλία και στην Αγγλία αποτελεί δικαίωμα του γονέα που έχει την επιμέλεια. Υπάρχει έντονο ενδιαφέρον για την τόνωση των δικαιωμάτων του παιδιού, αλλά απομένει να διευκρινιστεί ποιες πρακτικές επιπτώσεις έχει τελικά αυτό ή αν είναι αποκλειστικά ένας θεωρητικός επαναπροσδιορισμός. Στις συζητήσεις στην Αυστρία, αυτή η διάκριση δεν παίζει ρόλο. Ωστόσο, η οικογενειακή πολιτική εν γένει εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό θέμα και συζητείται τουλάχιστον πριν από τις εκλογές. Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα αξιοπρεπούς διαβίωσης με βάση ένα συγκεκριμένο ποσό, αλλά το κρίσιμο σημείο είναι μάλλον να το υπολογίσουν και να το ορίσουν σωστά οι αρμόδιοι. Οι γονείς «παίζουν στην εικόνα» όταν καταβάλλεται το επίδομα, γιατί τελικά αυτοί επιβαρύνονται με τις σχετικές δαπάνες. Επίσης, το οικογενειακό εισόδημα δύσκολα μπορεί να διαιρεθεί. Ειδικά σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, οι οικογένειες δεν μπορούν να διαφοροποιήσουν ποιες πραγματικά κατέχει τα χρήματα νόμιμα.

Σε αναζήτηση ιδεών για την εξασφάλιση του επιπέδου αξιοπρεπούς διαβίωσης των παιδιών για όλα τα παιδιά, συζητήθηκαν διαφορετικές και νέες ιδέες για λύσεις. Για παράδειγμα, το Ολλανδικό μοντέλο αναφέρθηκε όπου οι πολιτικοί χρησιμοποιούν οικογενειακά πακέτα, πράγμα που σημαίνει ότι προσφέρουν δωρεές σε είδος αντί να εκταμιεύουν χρήματα. Αυτός ο τύπος υποστήριξης αποτελεί αντικείμενο έντονης συζήτησης. Βοηθά η παροχή σε είδος στη στήριξη των οικογενειών ή περιορίζει σημαντικά τη λήψη αποφάσεων εκ μέρους των γονέων; Στην Αυστρία, για παράδειγμα, υπάρχουν φωνές που προτιμούν λύσεις με παροχή κουπονιών ή συνεισφορών σε είδος. Το Βέλγιο υιοθετεί επίσης παρόμοιες προσεγγίσεις, καθορίζοντας συγκεκριμένα κίνητρα συμπεριφοράς. Ωστόσο, οι οικογένειες δεν πρέπει να καθοδηγούνται για το πώς πρέπει να αποφασίσουν και να χρησιμοποιούν τα παρεχόμενα οφέλη. Λύσεις με την παροχή κουπονιών εμποδίζουν τα παιδιά να έχουν προσλαμβανόμενες εικόνες από τους γονείς τους ως υπεύθυνους για τη λήψη αποφάσεων και ενισχύουν την διαστρεβλωμένη εικόνα ότι οι γονείς αυτοί, γενικά δεν

μπορούν να φροντίσουν επαρκώς για τα παιδιά τους.

Μία από τις προτάσεις συζήτησης είχε ως στόχο την εξισορρόπηση των υφιστάμενων διαφορών στα διάφορα ευρωπαϊκά συστήματα με ένα ενιαίο ευρωπαϊκό επίδομα για παιδιά. Αυτό θα μπορούσε επίσης να επιλύσει προβλήματα που προκύπτουν κατά την μετακίνηση οικογενειών μεταξύ των Ευρωπαϊκών χωρών. Το ποσό ενός ευρωπαϊκού επιδόματος τέκνου θα μπορούσε να καθοριστεί στο επίπεδο της φτωχότερης χώρας. Επί του παρόντος, αυτή είναι η Ρουμανία με επίδομα τέκνου περίπου 30 ευρώ. Κάθε χώρα θα μπορούσε να αυξήσει μεμονωμένα αυτό το χαμηλό ποσό σύμφωνα με τις υπολογιζόμενες ανάγκες αξιοπρεπούς διαβίωσης των παιδιών στη χώρα. Υποστηρίχθηκε ότι μια τέτοια προσέγγιση δεν συμμορφώνεται με τις τρέχουσες νομικές κατευθύνσεις στην ΕΕ. Για παράδειγμα, δεν παρέχονται οφέλη απευθείας από την ΕΕ στους πολίτες. Αυτό το επιχείρημα επιβεβαιώθηκε, ωστόσο οι συμβάσεις μπορούν να τροποποιηθούν και ειδικά μετά την απόφαση για το Brexit, η κοινωνική πρόνοια σε επίπεδο ΕΕ θα μπορούσε να επανασχεδιαστεί με στόχο ένα πανευρωπαϊκά εφαρμοστέο επίδομα τέκνου.

Σε όλες σχεδόν τις ομιλίες των πραγματογνωμόνων, η πρόληψη της φτώχειας και ιδιαίτερα της παιδικής φτώχειας αναδείχθηκε ως ένας άλλος στόχος οικογενειακής στήριξης, δίπλα σε αυτόν της εξισορρόπησης των βαρών. Ωστόσο, δεν υπήρχε συμφωνία σχετικά με τον καλύτερο τρόπο επίτευξης αυτού του στόχου. Μια λύση, κυρίως μέσω του φορολογικού συστήματος, επικρίθηκε από πολλούς λόγω των αποτελεσμάτων της, όπως η αυξανόμενη μείωση της φορολογίας σε μεγαλύτερα εισοδήματα, που σημαίνει ότι οι χαμηλού εισοδήματος οικογένειες ωφελούνται λιγότερο. Ειδικά εξαιτίας αυτού, η Γερμανική συζήτηση στοχεύει κυρίως στην αύξηση του επιδόματος τέκνου στο ποσό της μέγιστης

φορολογικής απαλλαγής που δικαιούται μια οικογένεια με παιδιά. Με αυτόν τον τρόπο, μπορεί να διασφαλιστεί ότι κάθε παιδί αξίζει το ίδιο. Ωστόσο, υπήρχε συναίνεση ότι τα παιδιά χρειάζονται περισσότερα από χρηματικά οφέλη μόνο. Έτσι, πρέπει επίσης να διασφαλιστεί ότι κάθε παιδί έχει τις καλύτερες πιθανότητες για ατομική υποστήριξη και προσωπική ανάπτυξη στον χώρο διαβίωσής του.

Τι συμβαίνει στην Ελλάδα

Στην χώρα μας, σε αντίθεση με τα ανωτέρω αναφερόμενα, δεν υπάρχει κανένας προβληματισμός και προγραμματισμός για την οικογενειακή στήριξη και η Συνταγματική αναφορά για τη δίκαιη κατανομή των φορολογικών βαρών δεν βρίσκει εφαρμογή στις πολύτεκνες οικογένειες. Ευτυχώς, επανήλθε το προφανές, δηλαδή η αύξηση του αφορολογήτου ποσού στο εισόδημα για κάθε παιδί, παρότι το ποσό των 1.000 ευρώ ετησίως δεν είναι επαρκές για ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης παιδιού. Ελπίζουμε να αναθεωρείται σε ετήσια βάση.

Γενικότερα:

- Δεν καθιερώνεται ως αφορολόγητο ποσό το όριο φτώχεια της ΕΛΣΑΤ με αποτέλεσμα να φορολογούνται οικογένειες που έχουν εισόδημα κάτω από το όριο φτώχεια.
- Αποκλείονται από σειρά επιδομάτων και άλλων κοινωνικών μέτρων και παροχών οικογένειες λόγω φόρου περιουσίας, κριτηρίων περιουσίας κ.λ.π.
- Έχει καταργηθεί το επίδομα πολύτεκνων και τριτέκνων
- Το επίδομα οικογένειας / παιδιού δίδεται με πολύ χαμηλά εισοδηματικά κριτήρια, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι αποφάσεις του ΣτΕ ότι οι παροχές προς τους πολύτεκνους πρέπει να γίνονται χωρίς εισοδηματικά ή άλλα κριτήρια.

ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΟΠΕΚΑ: Αυξάνονται οι δικαιούχοι

Της Ραλλούς Αλεξοπούλου

Η πανδημία και οι επιπτώσεις της στο εισόδημα των νοικοκυριών οδήγησε το οικονομικό επιτελείο στην απόφαση να αυξήσει κατά 300 εκατ. ευρώ το κονδύλι για την καταβολή επιδομάτων μέσω του ΟΠΕΚΑ, όπως είναι το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, το επίδομα τέκνων και το επίδομα στέγασης.

Υπενθυμίζεται ότι τα συγκεκριμένα επιδόματα καταβάλλονται με βάση τα εξής κριτήρια:

Ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα

Το εισόδημα του νοικοκυριού κατά τους τελευταίους έξι μήνες πριν την υποβολή της αίτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το εξαπλάσιο του εγγυημένου ποσού για κάθε τύπο νοικοκυριού. Το εγγυημένο ποσό ανέρχεται σε

- 200 ευρώ τον μήνα για μονοπρόσωπο νοικοκυριό
- 100 ευρώ για κάθε επιπλέον ενήλικο μέλος (δηλαδή ένα επιπλέον 50% προστίθεται στο βασικό ποσό)
- 50 ευρώ για κάθε ανήλικο μέλος (δηλαδή ένα επιπλέον 25% προστίθεται στο βασικό ποσό).

Επίδομα τέκνων

Χορηγείται από το πρώτο παιδί

και το συνολικό ποσό καθορίζεται από τον αριθμό των εξαρτημένων παιδιών και την κατηγορία του οικογενειακού εισοδήματος. Το ποσό του επιδόματος ανέρχεται σε 70, 42 ή 28 ευρώ για κάθε παιδί (για το πρώτο και το δεύτερο), ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος, και σε 140, 84 ή 56 ευρώ από το τρίτο και για κάθε επόμενο παιδί, ανά μήνα. Το ποσό καταβάλλεται σε 6 διμηνιαίες δόσεις, με βάση τα στοιχεία της τελευταίας εκκαθάρισης της φορολογικής δήλωσης. Οι κατηγορίες ισοδύναμου οικογενειακού εισοδήματος είναι:

- Πρώτη κατηγορία: έως 6.000 ευρώ
- Δεύτερη κατηγορία: από 6.001 ευρώ έως 10.000 ευρώ
- Τρίτη κατηγορία: από 10.001 ευρώ έως 15.000 ευρώ.

Επίδομα στέγασης

Πρόκειται για ένα προνοιακό πρόγραμμα επιδότησης ενοικίου για τα νοικοκυριά που μισθώνουν την κύρια κατοικία τους. Το ύψος του ανέρχεται σε:

- 70 ευρώ το μήνα για το δικαιούχο
- επιπλέον 35 ευρώ το μήνα για κάθε επιπλέον μέλος του νοικοκυριού.

Το ανήλικο τέκνο προσμετράται ως ενήλικας τόσο στον υπολογισμό των εισοδηματικών κριτηρίων, όσο και στον

υπολογισμό του εισοδήματος. Το συνολικό εισόδημα δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 7.000 ευρώ για μονοπρόσωπο νοικοκυριό, προσαυξανόμενο κατά 3.500 ευρώ για κάθε επιπλέον μέλος του νοικοκυριού. Στη μονογονεϊκή οικογένεια, για το πρώτο ανήλικο μέλος του νοικοκυριού ορίζεται προσαύξηση 7.000 ευρώ. Στα νοικοκυριά με απροστάτευτα τέκνα, ορίζεται προσαύξηση 7.000 ευρώ για κάθε απροστάτευτο τέκνο. Το συνολικό εισόδημα δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 21.000 ευρώ ετησίως, ανεξαρτήτως της σύνθεσης του νοικοκυριού.

Το επόμενο χρονικό διάστημα αναμένεται να ανακοινωθούν και οι αποφάσεις της κυβέρνησης για το επίδομα θέρμανσης της φετινής περιόδου, με στόχο την παροχή στήριξης και σε όσους δεν κάνουν χρήση πετρελαίου θέρμανσης.

ΠΗΓΗ: Ναυτεμπορική. Τετάρτη, 07 Οκτωβρίου 2020 07:26. Το άρθρο αναδημοσιεύεται όπως εμφανίζεται στην διεύθυνση <https://www.naftemporiki.gr/finance/story/1643355/epidomata-opekaauksanontai-oi-dikaiouchoi>

ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΣΠΕ

Της Δήμητρας-Ινές Αγγελί

Δημοτικής Συμβούλου Δήμου Αθηναίων,
Γενικής Γραμματέως της ΑΣΠΕ

α. ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ο Υπουργός Εσωτερικών κος Παν. Θεοδωρικάκος έφερε τον Οκτώβριο 2020 νέο σχέδιο νόμου για τις προσλήψεις στο Δημόσιο, με αρχική πρόταση το ποσοστό των πολυτέκνων να είναι στο 10% κατ' ελάχιστον, δίνοντας στους πολυτέκνους επιπλέον μοριοδότηση. Η θέση της ΑΣΠΕ γνωστή εξ αρχής: Ζητούμε την επαναφορά στο 20% (ο ΣΥΡΙΖΑ το είχε μειώσει στο 15%) όπως είχε θεσπισθεί παλαιότερα από τη ΝΔ, σε εποχές πολύ καλύτερες δημογραφικά, από την σημερινή. Μετά από πολλές προσπάθειες της ΑΣΠΕ, επικοινωνίες με τον Υπουργό κο Τ. Θεοδωρικάκο, επιστολές Συλλόγων Πολυτέκνων – μελών της ΑΣΠΕ και διαβουλεύσεις με την πολιτική ηγεσία, το ποσοστό των πολυτέκνων ορίστηκε στο 16% επί του συνόλου των θέσεων.

Όμως, όταν ήρθε στη Βουλή προς ψήφιση, το νομοσχέδιο περιείχε και μια ακόμη αρνητική έκπληξη: Κατήργησε τις θέσεις κοινωνικών κατηγοριών του Ν. 2643/1998, ανάμεσα στις οποίες περιλαμβάνονταν και θέσεις για τους πολυτέκνους και τα τέκνα τους. Δυστυχώς, η αποτροπή της δημογραφικής κατάρρευσης της χώρας, δεν φαίνεται να αποτελεί πρώτη προτεραιότητα της πολιτικής ηγεσίας αυτού του τόπου! Και μάλιστα όταν πρόκειται για μέτρο χωρίς κανένα δημοσιονομικό κόστος!

Το Υπόμνημα που κατέθεσε η ΑΣΠΕ στην Επιτροπή της Βουλής όπου συζητήθηκε (ή σωστότερα, παρουσιάστηκε) το νομοσχέδιο περιείχε και τα εξής βασικά σημεία διεκδικήσεων:

1. Επί του πεδίου εφαρμογής του νόμου

Ως πρώτο σχόλιο, επιθυμούμε να σημειώσουμε ότι το νομοσχέδιο δεν καλύπτει το σύνολο του Δημόσιου Τομέα, αφού δεν περιλαμβάνει τον τομέα της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (άρθρο 2, περ. 2β), ούτε το ιατρικό προσωπικό του Ε.Σ.Υ. (άρθρο 2, περ. 2 στ). Η παιδεία και η υγεία είναι δύο κύριοι τομείς παροχής υπηρεσιών του Κράτους προς τους πολίτες, το επίπεδο υπηρεσιών των οποίων έχει άμεση επίπτωση στην ποιότητα ζωής των πολιτών (αφού σχετίζονται με την επαγγελματική αποκατάσταση και τη διαβίωσή τους), επομένως, μεγάλο μέρος του δημόσιου τομέα δεν καλύπτεται από τις διατάξεις του νομοσχεδίου, μειώνοντας σημαντικά το πεδίο εφαρμογής του. Η Α.Σ.Π.Ε. είχε ζητήσει τόσο στην συνάντησή της τον Οκτώβριο του 2019 με την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εσωτερικών όσο και με αντίστοιχες επιστολές της προς αυτήν, το νέο νομοσχέδιο να καλύπτει το σύνολο του δημόσιου τομέα, και,

οποσδήποτε τους κλάδους υγείας και παιδείας.

2. Επί των άρθρων 6 και 13 για τις ειδικές κατηγορίες υποψηφίων

Αναγνωρίζοντας τη συμβολή της πολύτεκνης οικογένειας στην επιβίωση του έθνους και λαμβάνοντας υπόψη ότι:

Α) Κατά την Αριστοτέλεια λογική της κοινωνικής δικαιοσύνης: «Δεν υπάρχει τίποτα πιο άνισο από την ίση μεταχείριση των άνισων»

Β) Τη συνταγματική επιταγή του άρθρου 21 για την ειδική φροντίδα του Κράτους προς τους πολυτέκνους και τους αναπήρους,

Γ) Τη δημογραφική γήρανση της χώρας όπως είχε διαπιστωθεί από το Διακομματικό Πόρισμα της Βουλής ομόφωνα το 1993.

Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας είχε νομοθετήσει με το άρθρο 1 παρ. 3 περ. δ του Ν. 3454/2006 ότι: (Παράρτημα Α') «ποσοστό 20% των θέσεων πρόσληψης στον Δημόσιο Τομέα καλύπτονται από πολυτέκνους και τέκνα πολυτέκνων».

Η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ μείωσε αδικαιολόγητα το ποσοστό από 20% σε 15% με το άρθρο 25 του Ν. 4440/2016 και τώρα το παρόν νομοσχέδιο, αντί να αποκαταστήσει το ποσοστό των πολυτέκνων στο 20%, το αυξάνει απλώς κατά μία μονάδα, σε 16%.

Τίθεται ευλόγως το ερώτημα ότι σήμερα, το 2020, που η Ελλάδα βρίσκεται σε πολύ χειρότερη δημογραφική κατάσταση σε σχέση με το 2006, έχει λιγότερη ανάγκη το κράτος από πολύτεκνες οικογένειες; Η νομοθέτηση του 20% αποτελούσε για το κράτος ένα ανέξοδο δημογραφικό κίνητρο και, αντιστάθμισμα, σε κάποιο βαθμό, στην έλλειψη εθνικού σχεδίου στήριξης για τις πολύτεκνες οικογένειες, το οποίο επίμονα ζητά η Α.Σ.Π.Ε. από καιρό. Τα νομοσχέδια δεν αποτελούν μεμονωμένες πρωτοβουλίες των Υπουργείων αλλά οφείλουν να εντάσσονται σε μια συνολικότερη κατεύθυνση που επιδιώκει η Κυβέρνηση να επιτύχει. Με διακηρυγμένο ως στόχο του κυβερνητικού προγράμματος της Νέας Δημοκρατίας το 6^ο σημείο που αφορούσε στην δημογραφική και οικογενειακή πολιτική, διερωτώμεθα πώς συνάδει η άρνηση επαναφοράς του ποσοστού των πολυτέκνων στο 20% σε μια χρονική στιγμή που τα στοιχεία της Eurostat δίνουν εφιαλτικά σενάρια συρρίκνωσης του πληθυσμού για την τρέχουσα και επόμενη δεκαετία στην Ελλάδα.

Ποιος είναι ο κοινωνικός χαρακτήρας που θέλει να εφαρμόσει το παρόν νομοσχέδιο για την στελέχωση του Δημοσίου Τομέα; Μια απλή σύγκριση της υφιστάμενης κατάστασης των ποσοστών των ειδικών κατηγοριών σε σχέση με αυτά

που προτείνει το νομοσχέδιο, δείχνει τα ακόλουθα:

	Πολύτεκνοι	Ανάπηροι	Τρίτεκνοι
N. 4440/2016 (ΦΕΚ Α' 224/02.12.2016)	15%	10% (αναπηρία 50%+) 5% (συγγενείς ατόμων με 67%+) Σύνολο 15%	10%
Νέο νομοσχέδιο Υπ.Εσ.	16%	12% (άρθρο 6, παρ. 1, για άτομα με αναπηρία 50%) 5% (άρθρο 13, περ. 1γ, για συγγενείς αναπήτων με 67%) Σύνολο 17%	12%
Μεταβολή ποσοστού	+1%	+2%	+2%

Οι πολύτεκνοι λαμβάνουν μόνο μία επιπλέον ποσοστιαία μονάδα, έναντι δύο επιπλέον μονάδων των άλλων κοινωνικών ομάδων. Με ποια λογική;

Γιατί η αιτιολογική έκθεση δεν εξηγεί ποια είναι η ανάγκη μεγαλύτερης στήριξης των άλλων κοινωνικών ομάδων που λαμβάνουν +2% έναντι των πολυτέκνων που λαμβάνουν +1%;

Γιατί οι πολύτεκνοι δεν έχουν τουλάχιστον το ίδιο συνολικό ποσοστό με τους αναπήρους, αφού το Σύνταγμα στο άρθρο 21 αναφέρεται ρητά στις δύο αυτές κοινωνικές ομάδες χωρίς διάκριση ανάμεσά τους;

Πρόκειται για κατάφωρη αδικία η οποία πρέπει να διορθωθεί. Άλλωστε, η τελευταία ενημέρωση που είχαμε ήταν το Δελτίο Τύπου¹ του Υπουργείου Εσωτερικών στις 08.12.2020, όπου αναφερόταν χαρακτηριστικά ότι «διευκρινίστηκε από τον υπουργό Εσωτερικών, ότι διατηρούνται, ως έχουν, οι ειδικές ποσοστώσεις για πολυτέκνους, τριτέκνους, ΑμΕΑ και συγγενείς ΑμΕΑ.».

Αν τελικά το Υπουργείο Εσωτερικών επιμένει να μην επαφέρει το 20% στους πολυτέκνους που είχε θεσπίσει η ΝΔ και αφαιρέσει ο ΣΥΡΙΖΑ, ας εξηγήσει τουλάχιστον ποιοι είναι οι λόγοι που δεν το πράττει.

Τέλος, για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης, έπρεπε να προβλέπεται για τους πολυτέκνους πρόσθετη μοριοδότηση για κάθε παιδί πέραν του τέταρτου, αφού τόσο η συνεισφορά τους στην κοινωνία όσο και η ευθύνη ανατροφής και φροντίδας τους είναι αναλογικά μεγαλύτερες έναντι των άλλων οικογενειών.

3. Τρόπος πλήρωσης των θέσεων

Ο τρόπος με τον οποίο θα εξασφαλίζεται το ποσοστό των ειδικών κατηγοριών δεν είναι σαφής στο σχέδιο νόμου στα σχετικά άρθρα:

- Άρθρο 30, «Διαδικασία επιλογής με σειρά προτεραιότητας»,

- Άρθρο 5 «Στην προκήρυξη ορίζονται οι θέσεις των ειδικών κατηγοριών. Για διαδικαστικά θέματα που δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου ή από την κανονιστική πράξη της παρ. 2 του άρθρου 60, εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 10 και 16-27».

Ο τρόπος πλήρωσης των θέσεων των ειδικών κατηγοριών είναι καίριας σημασίας προκειμένου να μην καταστρατηγηθεί το προβλεπόμενο ποσοστό.

Για το σκοπό αυτό θα πρέπει πρώτα να συμπληρώνο-

νται τα ποσοστά των ειδικών κατηγοριών και έπειτα οι λοιποί επιτυχόντες.

Θα πρέπει επίσης να απαντήσει το Υπουργείο με ποιό τρόπο θα εξασφαλίσει ότι οι θέσεις των πολυτέκνων θα κατανέμονται αναλογικά στις κατηγορίες ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ και δεν θα δίνονται όλες στην κατηγορίες ΔΕ ή ΥΕ όπως έχει συμβεί πολλές φορές στο παρελθόν, ακόμη και πέρσι στην προκήρυξη θέσεων για τους φορείς κοινωνικής φροντίδας.

Φαινόμενα του τύπου της προκήρυξης 8Κ του 2020 όπου οι θέσεις των πολυτέκνων αφορούσαν μόνο δύο πολύ εξειδικευμένες θέσεις μηχανικών πληροφορικής της ΗΔΙΚΑ με προϋπηρεσία σε συγκεκριμένα συστήματα πληροφορικής πρέπει να εξαλειφθούν, διότι απλώς κατατείνουν στην απώλεια των θέσεων για τους πολύτεκνους.

Το θέμα είναι πολύ σοβαρό και θα πρέπει να υπάρξει Υπουργική απόφαση η οποία θα εξασφαλίζει τις θέσεις των ειδικών κατηγοριών με δίκαιο τρόπο.

β. ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Η ΑΣΠΕ πραγματοποίησε συνάντηση με την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου την Τρίτη 9/2/2021. Η ΑΣΠΕ εξέδωσε το κάτωθι Δελτίο Τύπου:

Εθνικό σχέδιο στήριξης των πολυτέκνων και νόμο-πλαίσιο για την οικογένεια συζητήσαν την Τρίτη 9 Φεβρουαρίου 2021 σε τηλεδιάσκεψη η Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος και η νέα πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, συμφωνώντας στην ανάγκη για την άμεση υιοθέτηση σχετικών πολιτικών.

Η ΑΣΠΕ, ως θεσμικός κοινωνικός εταίρος σε θέματα δημογραφίας, οικογένειας και πολυτέκνων, όπως την έχει χαρακτηρίσει ο Πρωθυπουργός, με την εμπειρία των 90 ετών ζωής που συμπληρώνει φέτος, εκδήλωσε την πρόθεση να συμβάλει ουσιαστικά στην επιτυχία του νέου Υφυπουργείου Δημογραφίας και Οικογένειας, επικροτώντας τη σημαντική αυτή πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού.

Από την πλευρά του Υπουργείου επισημάνθηκε ότι θα χρησιμοποιηθούν όλα τα χρηματοδοτικά εργαλεία που παρέχει η Ευρωπαϊκή Ένωση (δηλαδή ΕΣΠΑ, Ταμείο Ανάκαμψης, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο κ.ά.) για να χρηματοδοτηθούν δράσεις δημογραφικής και οικογενειακής πολιτικής καθώς και οι πολιτικές στήριξης των πολυτέκνων οικογενειών.

Στη συνάντηση μετείχαν ο Υπουργός Κ. Χατζηδάκης, οι Υφυπουργοί Δ. Μιχαλίδου και Μ. Συρεγγέλα, μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και ο Διευθυντής της ΑΣΠΕ.

1 <https://www.ypes.gr/me-exetaseis-kai-oi-polyteknoi-sto-dimosio-diatiroyntai-ta-pososta-toys-tilediaskepsi-ypes-me-asp/>

Από το Γραφείο Τύπου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων εκδόθηκε η ακόλουθη ανακοίνωση:

Τη διαβεβαίωση ότι η κυβέρνηση θα συνεχίζει να στηρίζει τους πολύτεκνους -πέραν των πρωτοβουλιών που έχει ήδη αναλάβει- έδωσε ο υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Κωστής Χατζηδάκης, στην Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος (ΑΣΠΕ), στο πλαίσιο χθεσινής τηλεδιάσκεψης.

Ο κ. Χατζηδάκης υπενθύμισε τα επτά μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί για τη στήριξη των πολυτέκνων, επισημαίνοντας ότι κάποια εξ αυτών αποτελούσαν προεκλογικές δεσμεύσεις της κυβέρνησης:

1. Χορήγηση επιδόματος γέννησης 2.000 ευρώ για τα παιδιά που γεννιούνται στη χώρα από 1^η Ιανουαρίου 2020, με απλοποιημένη διαδικασία χορήγησης σε ευρύ κύκλο δικαιούχων.

2. Αύξηση αφορολογήτου ορίου στα 1.000 ευρώ για κάθε παιδί.

3. Μείωση ΦΠΑ για βρεφικά είδη από 24% σε 13%.

4. Κατάργηση για τους πολύτεκνους του φόρου πολυτελούς διαβίωσης για εξαθέσιο και άνω επιβατικό ΙΧ.

5. Διεύρυνση της χρηματοδότησης και των εισοδηματικών κριτηρίων για το voucher για τους βρεφονηπιακούς σταθμούς.

6. «Ξεμπλοκάρισμα» των προκλήσεων για πρόσληψη 1.700 ατόμων ειδικών κατηγοριών στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και μέλη πολύτεκνων οικογενειών

7. Αναβάθμιση των θεμάτων οικογένειας και δημογραφικής πολιτικής, καθώς δημιουργήθηκε στον τελευταίο ανασχηματισμό, ειδική θέση Υφυπουργού στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, στην οποία τοποθετήθηκε η κ. Μαρία Συρεγγέλα.

«Τόσες θετικές κινήσεις δεν έχουν γίνει από καμία κυβέρνηση για την πολύτεκνη οικογένεια», είπε χαρακτηριστικά ο κ. Χατζηδάκης. «Αναγνωρίζουμε ωστόσο ότι οι πολύτεκνοι αξίζουν περισσότερη προσοχή και μια ακόμα πιο συντεταγμένη πολιτική. Γι' αυτό και θα συνεχίζουμε να τους στηρίζουμε, στο πλαίσιο των δημοσιονομικών αντοχών της οικονομίας και των καλών ευρωπαϊκών πρακτικών».

Η κ. Συρεγγέλα σημείωσε ότι «η πολιτική μας για τους πολύτεκνους είναι ενιαία, συνεκτική και διαχρονική» και ότι στο πλαίσιο αυτό θα βρίσκεται σε συνεχή επαφή με την ΑΣΠΕ. Η κ. Μιχαλίδου από την πλευρά της επεσήμανε ότι η μέχρι στιγμής συνεργασία με την ΑΣΠΕ οδήγησε σε θετικά αποτελέσματα, μέσα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα και με βάση τις δεσμεύσεις της κυβέρνησης.

Οι εκπρόσωποι της Συνομοσπονδίας, μεταξύ άλλων, έδωσαν ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου για τους πολύτεκνους μέσα από την κατάρτιση ενός Εθνικού Σχεδίου Στήριξης των πολυτέκνων, που μπορεί να ενταχθεί σε έναν ευρύτερο νόμο-πλαίσιο για την οικογένεια.

Στη τηλεδιάσκεψη συμμετείχαν από πλευράς του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων -πέραν του κ. Χατζηδάκη- η Υφυπουργός αρμόδια για θέματα Πρόνοιας και Κοινωνικής Πολιτικής Δόμνα Μιχαλίδου και η Υφυπουργός

αρμόδια για θέματα Δημογραφικής Πολιτικής και Οικογένειας Μαρία Συρεγγέλα. Από πλευράς ΑΣΠΕ συμμετείχαν ο Πρόεδρος Βασίλης Θεοτοκάτος, ο Αντιπρόεδρος Δημήτρης Σταμούλης, η Γενική Γραμματέας Δήμητρα Αγγελή, ο αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας Γιώργος Πιερράκος, ο Ταμίας Θωμάς Γιαννιώτης και ο Διευθυντής της ΑΣΠΕ Χράλαμπος Παύλος.

Για το θέμα των κενών θέσεων του Ν. 2643/2018, η ΑΣΠΕ με επιστολή της στο Υπουργείο ζήτησε την άμεση πλήρωσή τους για να μην χαθούν οι θέσεις και το Υπουργείο ανακοίνωσε ότι προχωρήσει σε προκήρυξη.

Υ. ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Επιστολή προς τον Καθ. **Βασίλη Διγαλάκη**, Υφυπουργό Παιδείας & Θρησκευμάτων, ΥΠΠΑΙΘ, απέστειλε η ΑΣΠΕ, μετά και από

σχετική συνάντηση, με θέμα: Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης επιμελών φοιτητών/τριών που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες του Ι.Κ.Υ.: αναλογική μοριοδότηση βάσει πλήθους παιδιών:

«Έχοντας υπόψη την επιτυχή υλοποίηση κατά τα τελευταία συνεχόμενα έτη του «Προγράμματος οικονομικής ενίσχυσης επιμελών φοιτητών/φοιτητριών, που ανήκουν σε ευπαθείς και άλλες κοινωνικές ομάδες», το οποίο αποσκοπεί στην ενίσχυση και υποστήριξη της έγκαιρης ολοκλήρωσης των σπουδών τους, θα θέλαμε να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας σε εσάς προσωπικά αλλά και στα υπόλοιπα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών.

Από το πρώτο έτος 2016/17 εφαρμογής του Προγράμματος, το οποίο εναρμονίζεται με τη σχετική Συνταγματική επιταγή της παρ. 2 του άρθρου 21 του Συντάγματος που ορίζει ρητά πως: «Οι πολύτεκνες οικογένειες δικαιούνται της ειδικής φροντίδας του Κράτους», η πολυτεκνική ιδιότητα αποτελεί ένα από τα βασικά κριτήρια μοριοδότησης των υποψηφίων, θεωρώντας πως ο φοιτητής γονέας ή γόνος πολύτεκνης οικογένειας και η ελληνική πολύτεκνη οικογένεια, χρήζουν στήριξης από το κράτος.

Παράλληλα, θα θέλαμε με την παρούσα να σας γνωστοποιήσουμε ότι θεωρούμε δικαιότερη την προσέγγιση και ενίσχυση των επιμελών φοιτητών/φοιτητριών πολυτέκνων οικογενειών μέσω του συγκεκριμένου Προγράμματος που διέπεται από την αρχή της αναλογικότητας.

Πιο συγκεκριμένα, υπό τον ισχύοντα Κανονισμό του Προγράμματος (Απόφαση 99166/Ζ1/20-6-2019, ΦΕΚ 2555/Β/27-6-2019) Γονέας φοιτητής με τέσσερα (4) τέκνα (δώδεκα μόρια) λαμβάνει τα ίδια μόρια με τον Γονέα φοιτητή με δέκα (10) ή δώδεκα (12) τέκνα. Παρόμοια και σύμφωνα πάντα με τον ισχύοντα Κανονισμό, εξαρτώμενο Μέλος γονέα με τέσσερα (4) τέκνα (εξαρτώμενα ή μη), λαμβάνει οκτώ μόρια όσα και το εξαρτώμενο μέλος γονέα με δέκα (10) ή δώδεκα (12) τέκνα. Δικαιότερη και αποτελεσματικότερη ως προς την επίτευξη του βασικού του σκοπού του Προγράμματος θεωρού-

με την απόδοση συγκεκριμένου αριθμού μορίων για κάθε επιπρόσθετο εξαρτώμενο μέλος γονέα πέραν των τεσσάρων.

Η αναλογικότητα στη μοριοδότηση με βάση το πλήθος των παιδιών της οικογένειας είναι απόλυτα ευθυγραμμισμένη με την ισότητα των πολιτών, άρα και των παιδιών. Οι δε ανάγκες των πολυτέκνων οικογενειών είναι αναλογικά μεγαλύτερες, όσο περισσότερα είναι τα παιδιά της οικογένειας. Επομένως, το πλήθος των παιδιών πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στη μοριοδότηση.

Επ' ευκαιρία της επικείμενης δημοσίευσης της νέας Πρόσκλησης για το έτος 2019-2020 παρακαλούμε όπως ενσωματώσετε την παρούσα πρότασή μας κατά την κατάρτιση του νέου Κανονισμού, συμβάλλοντας στη δικαιότερη απόδοση της οικονομικής ενίσχυσης προς τους επιμελείς φοιτητές και φοιτήτριες που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.»

Δ. ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Με επιστολή της μέσα Φεβρουαρίου 2021 προς τον Υπουργό Ενέργειας κ. Κ. Σκρέκα και την Υφυπουργό Δημογραφίας και Οικογένειας κ. Μ. Συρεγγέλα, η ΑΣΠΕ ζήτησε ειδική μέριμνα για την αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδοιας στις πολύτεκνες οικογένειες. Συγκεκριμένα, η ΑΣΠΕ ζητά επιτέλους να εφαρμοστεί η ειδική μέριμνα του Κράτους για τους πολυτέκνους σε 3 άξονες:

(α) Βελτιωμένα κριτήρια για το πρόγραμμα ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ-ΑΥΤΟΝΟΜΩ

(β) Επαναφορά της υπαγωγής των πολυτέκνων στο ΚΟΤ όπως ίσχυε,

(γ) Διευκολύνσεις για την παραγωγή ενέργειας από εναλλακτικές μορφές.

ε. Συμμετοχή της ΑΣΠΕ στη διαβούλευση για το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Η Ανωτάτη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος (εφεξής Α.Σ.Π.Ε.), ως η μεγαλύτερη και αρχαιότερη οικογενειακή Οργάνωση στην Ελλάδα, θεσμικός κοινωνικός εταίρος για θέματα οικογένειας, μητρότητας και παιδιού, και Φορέας εκπροσώπησης των 200.000 και πλέον πολυτέκνων οικογενειών στην Ελλάδα προς τις οποίες το Κράτος οφείλει ειδική μέριμνα (άρθρο 21 Συντάγματος) καταθέτει τις απόψεις της για το υπό διαβούλευση κείμενο των Στρατηγικών Κατευθύνσεων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (εφεξής Εθνικό Σχέδιο), επισημαίνοντας προκαταρκτικά ότι ο ρόλος των οικογενειακών και δημογραφικών πολιτικών είναι όσο ποτέ άλλοτε απαραίτητος για την οικονομική ανάπτυξη και την συνοχή της Ελληνικής κοινωνίας.

1. Γενικές Διαπιστώσεις

Οι τέσσερις Πυλώνες του Εθνικού Σχεδίου (Πράσινη Μετάβαση, Ψηφιακή Μετάβαση, Απασχόληση, Δεξιότητες και Κοινωνική Συνοχή, Ιδιωτικές Επενδύσεις και Οικονομικός και Θεσμικός Μετασχηματισμός) παρουσιάζουν υψηλή συνάφεια με τις προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Recovery and Resilience Facility). Δεν βασίζονται, όμως, στις ακόλουθες αναμφισβήτητες παραδοχές:

α) Οι συνθήκες πανδημίας κατέδειξαν την ανάγκη αύξη-

σης του επιπέδου αυτάρκειας στην παραγωγή βασικών ειδών σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, επαναφέροντας στο προσκήνιο το ερώτημα σχετικά με την ενίσχυση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα, του οποίου η συνεισφορά στο εθνικό προϊόν μειώνεται συνεχώς παραχωρώντας τη θέση του σε εισαγωγές.

β) Η ερήμωση της υπαίθρου και η υπέρμετρη διόγκωση των μεγάλων αστικών κέντρων αποτελούν τροχοπέδη στην οικονομική ανάπτυξη με σημαντικές δευτερογενείς συνέπειες τόσο στην ποιότητα ζωής όσο και στη δυνατότητα αξιοποίησης ευκαιριών σε Περιφερειακό επίπεδο για τη διεύρυνση των τοπικών αγορών εργασίας, τη βελτίωση των υποδομών τους και την προσέλκυση επενδύσεων.

γ) Η ραγδαία δημογραφική γήρανση και η συντελούμενη πληθυσμιακή κατάρρευση της χώρας (με βάση και τις σχετικές προβλέψεις της Eurostat) οδηγούν στην εκ προοιμίου αποτυχία των σχεδίων οικονομικής ανάπτυξης, αφού η συνεχώς αυξανόμενη διαφορά θανάτων – γεννήσεων υπονομεύει κάθε προσπάθεια οικονομικής σταθεροποίησης και επίλυσης του προβλήματος στο ασφαλιστικό σύστημα. Η αβεβαιότητα που αισθάνονται οι πολίτες για την επόμενη ημέρα λόγω και της παντελούς απουσίας δομημένου πλαισίου οικογενειακής και δημογραφικής πολιτικής σε συνδυασμό με την κατάργηση όλων των μέτρων που είχαν ληφθεί στο παρελθόν για τη στήριξη των πολυτέκνων οικογενειών οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στην ταχύτατη συρρίκνωση του πολυτιμότερου κεφαλαίου που διαθέτει η χώρα, δηλαδή των ανθρωπίνων πόρων της.

δ) Η μικρομεσαία οικογενειακή επιχείρηση ήταν και παραμένει, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στην Ευρώπη, βασικό συστατικό στοιχείο κάθε εθνικής οικονομίας. Η στήριξη με κάθε τρόπο (οικονομικό, συμβουλευτικό, μέσω και υποδομών) των μικρομεσαίων οικογενειακών επιχειρήσεων πρέπει να αποτελέσει κεντρικό άξονα της νέας αναπτυξιακής πολιτικής, σε συνδυασμό με κίνητρα για την απόκτηση παιδιών που θα διαδεχθούν τους γονείς τους στις οικογενειακές επιχειρήσεις.

ε) Η κοινωνική κατοικία ήταν και παραμένει ένας παραμελημένος τομέας, παρότι η κατοικία αποτελεί εμπόδιο τόσο στην δημιουργία οικογένειας όσο και στην απόκτηση περισσότερων παιδιών. Μια δυναμική παρέμβαση του κράτους προς την κατεύθυνση αυτή θα δημιουργήσει πολλαπλασιαστικά οφέλη σε οικονομικό, κοινωνικό και δημογραφικό επίπεδο.

στ) Οι συνθήκες της πανδημίας επέβαλαν την άμεση μετατροπή της οικογενειακής κατοικίας σε χώρο τηλεργασίας και τηλεκαίτευσης, δημιουργώντας σημαντικά προβλήματα θέματα επάρκειας χώρων για αξιοπρεπή διαβίωση και απρόσκοπτη εργασία, κάτι που οδηγεί αναπόφευκτα τη συζήτηση στα θέματα της κοινωνικής στέγασης. Παρότι ο νομοθέτης έχει προνοήσει από το παρελθόν για τις στεγαστικές ανάγκες των πολυτέκνων οικογενειών, οι σχετικές διατάξεις έχουν περιέλθει στη λήθη της δημόσιας διοίκησης για δεκαετίες.

ζ) Οι ανάγκες σε εξοπλισμό, σε συνδυασμό με τις ανάγκες σε τηλεπικοινωνιακές συνδέσεις έχουν δημιουργήσει αρνητικές συνθήκες για αρκετές πολύτεκνες οικογένειες την

εποχή αυτή. Στη μικρότερου μεγέθους πολύτεκνη οικογένεια με τέσσερα (4) παιδιά, απαιτούνται έξι (6) ηλεκτρονικοί υπολογιστές, τέσσερις για την τηλεκαίτευση των παιδιών και δύο για τους γονείς που τηλεργάζονται. Η πανδημία δημιούργησε προϋποθέσεις παρεμπόδισης της συμμετοχής στην εργασία και στην εκπαίδευση, βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, για σημαντικό αριθμό πολύτεκνων οικογενειών.

Το Εθνικό Σχέδιο δεν αντιμετωπίζει πειστικά τις άμεσες οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της πανδημίας στις οικογένειες και, πολύ περισσότερο, στις πολύτεκνες οικογένειες, για τις οποίες οι συνέπειες της κρίσης μπορεί εν δυνάμει να εξελιχθούν σε εστίες κοινωνικού και οικονομικού αποκλεισμού. Παράλληλα, δεν αναγνωρίζει τον αυτοδύναμο ρόλο των οικογενειακών και δημογραφικών πολιτικών στην οικονομική ανάπτυξη και τη συνοχή της Ελληνικής κοινωνίας.

Κοινωνική συνοχή δεν νοείται χωρίς ομαλή διαδοχή των γενεών και αναπλήρωση του γηγενούς πληθυσμού. Η πληθυσμιακή σταθερότητα και ανάπτυξη του γηγενούς πληθυσμού είναι παράλληλα αναγκαία προϋπόθεση (βλ. τη σχετική μελέτη του Γαλλικού Ερευνητικού Κέντρου Ρομπέρ Σουμάν «Ευρώπη 2050 -Δημογραφική αυτοκτονία», <https://www.robertschuman.eu/en/doc/questions-d-europe/qe-462-en.pdf>) και για την οικονομική βιωσιμότητα οποιασδήποτε χώρας, ιδίως για χώρες, όπως η Ελλάδα, που είναι πλέον εγκλωβισμένες σε συνθήκες δημογραφικής κατάρρευσης.

II. Προτάσεις

Η ανθεκτικότητα της Ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας εξαρτάται άμεσα από την αποτελεσματικότητα των μέτρων της δημογραφικής και οικογενειακής πολιτικής, που πρέπει να θεσμοθετηθούν και εφαρμοσθούν με συνέπεια ανεξαρτήτως των εκάστοτε κυβερνήσεων. Η αδράνεια του Ελληνικού κράτους στο πεδίο αυτό είναι τροχοπέδη σε κάθε απόφαση δημιουργίας ή επέκτασης της οικογένειας από τους νέους γονείς και δημιουργεί μακροπρόθεσμα προβλήματα στη διατήρηση της ταυτότητας του έθνους.

Απαραίτητη προϋπόθεση, επομένως, της συμβολής του Εθνικού Σχεδίου τόσο στη βελτίωση της ανθεκτικότητας και της ικανότητας προσαρμογής της Ελλάδας, όσο και στον μετριασμό των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων της κρίσης είναι να συμπεριλάβει η Ελληνική Κυβέρνηση στις προτεραιότητες του Σχεδίου ένα νέο Πυλώνα με τίτλο «Επενδύσεις στην Οικογένεια και την Δημογραφική Ανάκαμψη», που θα προωθηθεί με ένα μείγμα θεσμικών και επενδυτικών μέτρων, όπως ιδίως:

Α. Άμεση εκπόνηση με πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού ενός Εθνικού Σχεδίου Στήριξης για τις Πολύτεκνες Οικογένειες. Το 4^ο και κάθε επόμενο παιδί είναι η συνθήκη που εξασφαλίζει την αναπλήρωση των παιδιών που δεν αποκτούν οι άτεκνες και οι οικογένειες με ένα παιδί. Η εξασφάλιση αξιοπρεπούς διαβίωσης χωρίς αποκλεισμούς, λόγω του μεγέθους της οικογένειας, θα αποτελέσει κίνητρο για απόκτηση περισσότερων παιδιών από τις οικογένειες που πλέον επιλέγουν να αποκτήσουν ένα ή κανένα παιδί.

Β. Προώθηση ενός Νόμου – Πλαισίου για την Οικογένεια, που θα περιλαμβάνει κίνητρα, πλεονεκτήματα και ειδικά μέτρα καταπολέμησης των διακρίσεων, προωθώντας ορι-

ζόντιες ρήτρες ελέγχου δημογραφικών επιπτώσεων σε κάθε νομοθετική πρωτοβουλία.

Γ. Σύσταση μόνιμης θέσης Εθνικού Συντονιστή Οικογενειακής και Δημογραφικής Πολιτικής παρά τω Πρωθυπουργώ.

Δ. Ίδρυση Υπουργείου Οικογένειας με αρμοδιότητα τη δημογραφική και οικογενειακή πολιτική της χώρας, που θα σχεδιάσει μέτρα γενικής (για την απόκτηση 1ου, 2ου και 3ου παιδιού) και ειδικής (για την απόκτηση 4ου και επόμενων παιδιών) στόχευσης.

Η Α.Σ.Π.Ε., ως υπεύθυνος θεσμικός εταίρος και εκπρόσωπος των δικαιωμάτων των πολύτεκνων οικογενειών, δεν μπορεί να παραμείνει παθητικός ακροατής διαχρονικών καθυστερήσεων και ελλείψεων. Για το λόγο αυτό, έχει προχωρήσει σε συνεργασία με το Ερευνητικό Εργαστήριο Κοινωνικής Διοίκησης του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής στην ίδρυση του πρώτου Παρατηρητηρίου για την Οικογένεια και την Δημογραφία στην Ελλάδα, επιθυμώντας να αναδείξει τον αυξημένο ρόλο τους, ιδίως σε περιόδους κρίσεων.

Η Α.Σ.Π.Ε. θα συνεχίσει τις παρεμβάσεις της και κατά την διάρκεια της οριστικοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ώστε να συμβάλει δημιουργικά στην απαραίτητη σύνδεση των προτεινόμενων μεταρρυθμίσεων με την εξυπηρέτηση ευρύτερων στόχων οικογενειακής και δημογραφικής πολιτικής, που μπορεί να υποστηριχθούν από τους πόρους του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, αλλά και του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου 2021-2027.

Το ανωτέρω δημοσιεύθηκε στη σχετική διαβούλευση στο Opengov.gr. Επίσης, η ΑΣΠΕ απέστειλε συγκεκριμένες προτάσεις δράσεων που μπορούν να χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης προς την Υφυπουργό Δημογραφίας και Οικογένειας κα Μαρία Συρεγγέλα όσο και προς τον Αν. Υπουργό Οικονομικών κο Θ. Σκυλακάκη, αρμόδιο για τα θέματα του Ταμείου.

στ. ΕΟΡΤΑΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Άρθρο του Προέδρου Β. Θεοτοκάτου με θέμα «**Η οικογένεια στην εθνεγερσία του 1821**» δημοσιεύθηκε στην Κυριακάτικη Δημοκρατία της 21/3/2021.

Στο πλαίσιο των εορτασμών για τα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση, ο Πρόεδρος της ΑΣΠΕ κ. Θεοτοκάτος Βασίλειος πραγματοποίησε ομιλία – παρουσίαση σε διαδικτυακή συνάντηση με θέμα: «**Η οικογένεια στην εθνεγερσία του 1821**» την Παρασκευή 5 Φεβρουαρίου 2021, και ώρα: 20:30, την οποία διοργάνωσε η Ένωση Πολιτών Θεσσαλονίκης «Μνήμες».

Επίσης, ετοιμάζεται ειδικός ιστορικός τόμος για την προ-σφορά των πολυτεχνικών οικογενειών στην Ελληνική Επανά-σταση. Περισσότερα στο επόμενο τεύχος του περιοδικού μας.

Ζ. ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Τις πολύ αυξημένες ανάγκες των πολυτεχνικών οικογενει-ών προκειμένου οι μεν γονείς να ανταποκριθούν στις ανά-γκες της τηλεργασίας, τα δε παιδιά στις ανάγκες της τηλεκ-παίδευσης έθεσε η ΑΣΠΕ στα αρμόδια Υπουργεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Παιδείας.

Δείτε στον ιστότοπο της ΑΣΠΕ τις σχετικές επιστολές που ζητούμε εξοπλισμό για τα παιδιά (επιστολή προς Υπ. Παιδείας) και επιδότησης 2ης τμηλ/κής σύνδεσης καθώς και αναβάθμισης της πρώτης (επιστολή προς Υπ. Ψηφιακής Δια-κυβέρνησης) προκειμένου να μπορούν να ασκούν ανεμπό-διστα λόγω συγκυρίας το δικαίωμά τους στην τηλεργασία και στην εκπαίδευση.

Διαβάστε σχετική συνέντευξη σε άλλο σημείο του περι-οδικού.

η. ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΗΣ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Η Υφυπουργός Δημογραφίας και Οικογένειας κα Μαρία Συρεγγέ-λα

Δελτίο Τύπου της ΑΣΠΕ (5/1/2021)

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙ-ΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΤΗ ΝΕΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ. ΤΟ ΑΙΤΗΜΑ ΤΗΣ ΑΣΠΕ ΔΕΙΧΝΕΙ ΝΑ ΥΛΟΠΟΙ-ΕΙΤΑΙ

Λίγες μέρες πριν τις εκλογές του 2019, σε συνάντηση της ΑΣΠΕ με τον τότε Αρχηγό της Νέας Δημοκρατίας, και νυν Πρωθυπουργό, Κυριάκο Μητσοτάκη, είχε υποβάλει αίτη-μα και υπόμνημα για ίδρυση Υπουργείου με αρμοδιότητα την οικογένεια και τη δημογραφική πολιτική, αναφέροντας χαρακτηριστικά ότι η χώρα ολισθαίνει με ταχύτητα στο δημο-γραφικό κατήφορο της γήρανσης και της συρρίκνωσής της.

Τα πρόσφατα στοιχεία της ΕΛ. ΣΤΑΤ. δείχνουν νέα μείω-ση πληθυσμού, καθώς την 1η Ιανουαρίου του 2020 ο μόνι-μος πληθυσμός εκτιμάται σε 10.718.565 άτομα μικρότε-ρος κατά 0,06% σε σχέση με τον αντίστοιχο πληθυσμό της 1ης Ιανουαρίου 2019, ενώ, στο τέλος του 2020, οι θάνατοι αναμένεται να καταγραφούν κατά 50.000 περίπου περισσό-τεροι από τις γεννήσεις! Δηλαδή χάθηκε άλλη μια μεσαία πόλη στην Ελλάδα!

Η ΑΣΠΕ, ο θεσμικός κοινωνικός εταίρος του κράτους σε θέματα οικογένειας και δημογραφίας, ζητούσε κατ' επανά-ληψη υπουργικό αξίωμα με αρμοδιότητα τη δημογραφική και οικογενειακή πολιτική, για να υπάρξει επιτέλους ένα σχέδιο που εμποδίσει την ολοκληρωτική δημογραφική κατάρρευση της χώρας και να στηρίξει τις πολύπαθες πολυτεχνικές οικογέ-νιες που επλήγησαν ανελέητα από την κρίση και είδαν την ποιότητα ζωής τους να καταρρακώνεται στη δεκαετία αυτή.

Η θέση Υφυπουργού με αυτές τις αρμοδιότητες είναι μια καλή αρχή. Ελπίζουμε η Κυβέρνηση να αναθέσει σε αυτή πλή-ρη ρόλο κάθετων πολιτικών, ικανό προϋπολογισμό καθώς κι ένα συντονιστικό ρόλο κατά μήκος των κρατικών υπηρεσιών, καθώς οι πολιτικές αυτές είναι από τη φύση τους οριζόντιες.

Η ΑΣΠΕ εκφράσει την ικανοποίησή της για την εξέλι-ξη αυτή, εύχεται καλή επιτυχία στο θεσμό, στη νέα Υφυ-πουργό και στα άτομα που θα στελεχώσουν τις υπηρεσί-ες. Η «φωνή» των 200.000 πολυτεχνικών οικογενειών της χώρας, η ΑΣΠΕ, με την μακρά εμπειρία και γνώση που δια-θέτει, είναι έτοιμη να συνεργαστεί με το νέο Υφυπουργείο για να αποκτήσει η χώρα ελπίδα. Για να μπορούν οι Έλλη-νες να αποκτούν όσα παιδιά θέλουν, προς όφελος του κοι-νωνικού συνόλου.

θ. Νέα σύνθεση Ολομέλειας της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (ΟΚΕ)

Στην ΟΚΕ εξελέγη ως νέος Πρόεδρος ο κος **Γιάννης Πάπας**, Πρόεδρος της ΑΔΕ-ΔΥ. Στο νέο Πρόεδρο, ευχό-μαστε συγχαρητήρια και καλή επιτυχία στο έργο του. Με

απόφαση του Υπουργού Οικονομικών συγκροτήθηκε η νέα Ολομέλεια της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Ελλάδος, στην οποία η ΑΣΠΕ έχει δύο θέσεις. Για την νέα Ολομέλεια, 2020-2024, οι εκπρόσωποι της ΑΣΠΕ στην Ολο-μέλεια είναι ο Πρόεδρος κος Β. Θεοτοκάτος και η γράφου-σα με αναπληρωτές τους Αντιπροέδρους Ν. Φωτόπουλο και Δ. Σταμούλη.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Πρόεδρος της ΑΣΠΕ εξελέγη και πάλι στην Εκτελεστική Επιτροπή της ΟΚΕ με σημαντι-κό αριθμό ψήφων.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ

Του Θωμά Γιαννιώτη,
Οικονομικού Διευθυντή Ο.Τ.Α.,
Ταμία της ΑΣΠΕ

▶ ΠΑΜΠΕΙΡΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ

Διανομή σχολικών ειδών στα «πρωτάκια»

Στις 10 Σεπτεμβρίου 2020 πραγματοποιήθηκε η διανομή σχολικών ειδών στα «Πρωτάκια» του Συλλόγου μας. Οι γονείς με τέκνα τα οποία φέτος θα φοιτήσουν στην Α' Δημοτικού κλήθηκαν να παραλάβουν την πρώτη πλήρη σχολική τσάντα μαζί με πολλά γλυκίσματα!!!

Ευχές για καλή σχολική ζωή και καλή σχολική χρονιά έδωσε ο Πρόεδρος και το ΔΣ της ΠΕΠ.

Κοπή Πίτσας 2020

Την Κυριακή 12 Ιανουαρίου 2020 πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα του ΔΣ του Δήμου Κορυδαλλού μέσα σε ένα φιλικό και εγκάρδιο περιβάλλον, η εκδήλωση κοπής της Πρωτοχρονιάτικης πίτσας 2020 της ΠΕΠ. Είχαμε την ιδιαίτερη τιμή και χαρά να παρευρίσκονται, πέραν της μεγάλης συμμετοχής των μελών της ΠΕΠ ο Δήμαρχος Κορυδαλλού, Αντιδήμαρχοι και μέλη του ΔΣ του Δήμου Κορυδαλλού καθώς και η Γεν Γραμματέας της ΑΣΠΕ.

Ο Πρόεδρος και το ΔΣ της ΠΕΠ ευχήθηκαν στους παρισταμένους υγεία ευτυχία και δημιουργικότητα. Μετά την κοπή της πίτσας ακολούθησε κλήρωση με πλούσια δώρα.

▶ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ

Διανομή τροφίμων στους πλημμοροπαθείς πολύτεκνους πραγματοποίησε ο Σύλλογος με την ευχή να μην χρειαστεί ποτέ ξανά!

► ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ
ΣΑΜΟΥ – ΙΚΑΡΙΑΣ & ΦΟΥΡΝΩΝ
**Εορτασμός των προστατών του Συλλόγου
«Αγίων Επτά Μακκαβαίων και της Μητρός
Αυτών Σολομονής»**

Πραγματοποιήθηκε την 1 Αυγούστου 2019 στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου παρουσία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κκ. Ευσεβίου ο εορτασμός μετ' αρτοκλασίας των προστατών του Συλλόγου μας «Αγίων Επτά Μακκαβαίων και της Μητρός Αυτών Σολομονής». Ο Σύλλογος απευθύνει ιδιαίτερες ευχαριστίες για τη συμμετοχή όλων και ιδιαίτερω στο Βουλευτή του Νομού μας κ. Στεφανάδη Χριστόδουλο για τον έγγραφο χαιρετισμό του, στη Διοίκηση της 79 ΑΔΤΕ με την εκπροσώπησή της από τους Διοικητές 649 ΤΕ και 79 ΤΜΧΕΘ καθώς και την αντιπροσωπεία στελεχών τους, στην Πρόεδρο του ΔΟΠΠΟΝΑΣ κα. Άννη Ανδρεάδου και του Μέλους του κ. Παυλή Παύλου, στον πρώην Βουλευτή, Ιατρό κ. Καραμηνά Κωνσταντίνο., στον Πρόεδρο της Ε.Ο.Σ.Σ. Σάμου κ. Σκούτα Ιωάννη, στον Πρόεδρο των Ενεργών Πολιτών Δυτικής Σάμου κ. Δραπανιώτη Νικόλαο, στους δημοσιογράφους κ. Ζανέτη Φώτιο της Σαμιακής Τηλεόρασης ΣΑ.Τ. και κ. Κομνηνό Αλέξη του Radio Café και Samos Today, στους Ιερείς Πατέρα Βασίλειο Λάμπρου μετά της Πρεσβυτέρας του καθώς και το Δ.Σ. του Ι.Ν. Αγίου Νικολάου και Πατέρα Νικόλαο Ελευθερίου Εφημέριο του Ι.Ν. Αγίου Γεωργίου Σκουρείκων, στους χορηγούς κ. Ευσταθίου Κυριάκο ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟ «ΑΝΘΕΜΙΣ» για τους εξαιρετικούς λουκουμάδες και Αφους Αγαδάκη για τα δροσιστικά παραδοσιακά αναψυκτικά “Gi...giamas”.

Με το πέρας του εορτασμού το Δ.Σ. του Συλλόγου πρόσφερε ως δείγμα ευγνωμοσύνης και αγάπης στον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας μια εικόνα των προστατών Αγίων μας.

Επίσκεψη στους Φούρνους

Την Παρασκευή 12 Φεβρουαρίου 2021 αντιπροσωπεία του Συλλόγου, πραγματοποίησε επίσκεψη στους Φούρνους Κορσεών, όπου και έλαβε χώρα θεώρηση των Πολυτεκνικών ταυτοτήτων, διανομή τροφίμων καθώς και επίσκεψη στον Δήμαρχο κ. Δημήτριο Καρύδη στον οποίο και επιδόθηκε με το πέρας της εποικοδομητικής συνάντησής μας εικόνα των προστατών Αγίων του Συλλόγου μας.

Για την άριστη διαδικασία της εν λόγω επίσκεψης μας συμπαραστάθηκαν η ναυτιλιακή εταιρεία BLUE STAR FERRIES για τη δωρεάν μεταφορά των οχημάτων και ο κ. Δήμαρχος, το Δημοτικό Συμβούλιο και το προσωπικό του Δήμου Φούρνων για την αμέριστη βοήθεια και την παραχώρηση της αίθουσας του Δημαρχείου.

Χορήγηση ειδών πρώτης ανάγκης σε σεισμοπαθείς

Ο Σύλλογος, στο μέτρο των δυνατοτήτων του, χορηγεί σε όλους τους πληγέντες από το σεισμό της 30 Οκτ. 2020 είδη ένδυσης, ατομικής υγιεινής και διατροφής τα οποία προέρχονται από δωρεές συμπατριωτών μας από όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό.

► ΕΝΩΣΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ
ΝΟΜΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Διανομή Τροφίμων

Η Ένωση Πολυτέκνων Κέρκυρας, σε συνεργασία με την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και του Δήμους Βόρειας Κέρκυρας και Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων, μοίρασαν σε 200 πολύτεκνες οικογένειες τρόφιμα για τις αγίες μέρες των Χριστουγέννων.

Άγαλμα Πολύτεκνης Μητέρας από Δήμο Κεντρικής Κέρκυρας

Ελήφθη απόφαση του ΔΣ του Δήμου Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων για την έγκριση προκήρυξης διαγωνισμού επιλογής γλύπτη για την κατασκευή αγάλματος της Πολύτεκνης Μητέρας. Αποτελεί μεγάλη χαρά για το Σύλλογό μας, καθώς αποτελεί ένα αίτημα χρόνων που επιτέλους θα υλοποιηθεί.

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΧΡΟΝΟ ΣΑΣ

✿ ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ

200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση

Βρείτε τις λέξεις – ονόματα ή τοπωνύμια που ζητούνται από κάθε γράμμα της αλφαβήτου και έχουν σχέση με την Επανάσταση του 1821.

- A _ _ _ _ _
- B _ _ _ _ _
- Γ _ _ _ _ _
- Δ _ _ _ _ _
- E _ _ _ _ _
- Z _ _ _ _ _
- H _ _ _ _ _
- Θ _ _ _ _ _
- I _ _ _ _
- K _ _ _ _ _
- Λ _ _ _ _ _
- M _ _ _ _
- N _ _ _ _ _
- Ξ _ _ _ _ _
- O _ _ _ _ _
- Π _ _ _ _ _
- P _ _ _ _ _
- Σ _ _ _ _ _
- T _ _ _ _ _
- Υ _ _ _ _
- Φ _ _ _ _ _
- Χ _ _ _ _
- Ψ _ _ _ _
- Ω _ _ _ _

- A. Εκεί πραγματοποιήθηκε η Β' Εθνοσυνέλευση το 1823
- B. Κοντά σε αυτή την πόλη της Μακεδονίας Βρίσκεται η Μονή Δοβρά, όπου έγινε μια νικηφόρα για τους Έλληνες μάχη κατά των Τούρκων.
- Γ. Το όνομα του Μητροπολίτη που ευλόγησε τα όπλα των Αγωνιστών του 1821
- Δ. Περιοχή – στενό της Κορινθίας, όπου ο Κολοκοτρώνης νίκησε τον στρατό του Δράμαλη
- E. Εκεί πραγματοποιήθηκε η Α' Εθνοσυνέλευση το 1821
- Z. Το μικρό όνομα (με αυτό είναι γνωστός) αγωνιστή - οπλαρχηγού του 1821 από τη Νάουσα
- H. Το όνομα του μάρτυρα Μητροπολίτη Σαλώνων
- Θ. Νεομάρτυρας που γιορτάζει στις 20 Αυγούστου
- I. Το όνομα του μάρτυρα Επισκόπου Ρωγών.
- K. Ηρώας της Επανάστασης. Ο τάφος του βρίσκεται στην Εκκλησία του Αγ. Δημητρίου στη Σαλαμίνα
- Λ. Αγωνιστής και πολιτικός από το Αίγιο. Το μικρό του όνομα είναι Ανδρέας
- M. Κωμόπολη του Νομού Αργολίδος. Εκεί έγινε μια ναυμαχία με πρωταγωνιστή τον Μακρυγιάννη.
- N. Πρώτη πρωτεύουσα της Ελλάδας
- Ξ. Ένας από τους πρωτεργάτες της Φιλικής Εταιρείας
- O. Εκεί ιδρύθηκε η Φιλική Εταιρεία
- Π. Αγωνιστής και μέλος της Φιλικής Εταιρείας
- P. Συγγραφέας του «Θούριου», καταγόμενος από το Βελεστίνο
- Σ. Το επίθετο του ήρωα Νικητάρá.
- T. Εκεί πραγματοποιήθηκε η Γ' Εθνοσυνέλευση το 1827
- Υ. Ο τόπος καταγωγής του Ανδρέα Μιαούλη
- Φ. Πόλη της Δυτικής Μακεδονίας. Από εκεί κατάγεται ο Νεομάρτυρας Αγαθάγγελος
- Χ. Στο λιμάνι αυτού του νησιού βρισκόταν η τούρκικη ναυαρχίδα, την οποία πυρπόλησε ο Κωνσταντίνος Κανάρης
- Ψ. Σε αυτό το νησί έκαναν πολλές θηριωδίες οι Τούρκοι και οι Έλληνες πολεμιστές το υπερασπίστηκαν γενναία μέσα στο φρούριο της Μαύρης Ράχης.
- Ω. Κωμόπολη της Βόρειας Εύβοιας.

ΛΥΣΕΙΣ

ΑΣΤΡΟΣ	ΝΑΥΠΛΙΟ
ΒΕΡΟΙΑ	ΞΑΝΘΟΣ
ΓΕΡΜΑΝΟΣ	ΟΔΗΣΣΟΣ
ΔΕΡΒΕΝΑΚΙΑ	ΠΑΠΠΑΣ
ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ	ΡΗΓΑΣ
ΖΑΦΕΙΡΑΚΗΣ	ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΗΣΑΙΑΣ	ΤΡΟΙΖΗΝΑ
ΘΕΟΦΙΛΟΣ	ΥΔΡΑ
ΙΩΣΗΦ	ΦΛΩΡΙΝΑ
ΚΑΡΑΙΣΚΑΚΗΣ	ΧΙΟΣ
ΛΟΝΤΟΣ	ΨΑΡΑ
ΜΥΛΟΙ	ΩΡΕΟΙ